

2024

TØNDER
KOMMUNE

§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Midtervej 12, 6520 Toftlund

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B og F. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	6
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	6
4) Lokalisering og landskab	6
5) Ammoniak	7
6) Lugt	7
7) Øvrige emissioner og gener	8
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	10
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	11
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	11
11) Erhvervsmæssig nødvendighed	11
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	11
E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	11
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	11
VILKÅR	13
HØRINGER	19
KLAGEVEJLEDNING	19
BILAG	20

INDLEDNING

Mommersteeg Aps har 4. januar 2024 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Midtervej 12, 6520 Toftlund.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen med tilhørende bilag, herunder skema 242504 – se bilag 1.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en miljøtilladelse fra 19. marts 2021, samt 2 tillæg fra hhv. 27. august 2021 og 17. november 2022. Disse bortfalder, når miljøgodkendelsen efter § 16a udnyttes.

Miljøgodkendelse § 16a – 2024

Ansøger søger om at udvide med ekstra produktionsarealer i kostalden og velfærdsstalden, og der er søgt om at etablere udvendigt foderbord + ædepladser langs siderne i kostalden. Desuden er det planlagt at bygge en ny gyllebeholder, en ny møddingsplads samt et råvarelager.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 14. august 2024 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Midtervej 12, 6520 Toftlund med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

214 m² – dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder (kalveplads)
1.080 m² - dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder (velfærd)
255 m² - dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder (kalvestald)
3.251 m² – Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til flexgruppe: Alle kvæg i kostalden
59 m² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder (i kostalden).
73 m² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg (i kostalden).

Gødningsareal

1.742 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning (2 beholdere á 3.870 m³)
680 m² gødningsareal til fast gødning (ny møddingsplads).

Projekterede anlæg:

Velfærdsstalden udvides med 329 m² og på kalvepladsen udvides produktionsarealet med 150 m² dybstrøelse. Den eksisterende kostald udvides med hhv. 59 m² dybstrøelse og 833 m² fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Dispensation fra afstandskrav

Der meddeles dispensation fra afstandskravet på 25 m, fra kalvestalden til vandboringen, DGU nr. 150.0854, således at det lovliggøres at kalvestalden er opført i en afstand på kun 6 m fra vandboringen. Dispensationen er meddelt efter § 9 stk. 3 i husdyrloven. Til dispensationen knytter der sig et vilkår om, at der ikke må kunne tilløbe væsker fra overfladen til boringen.

Godkendelsen bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 242504 version 2 indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Helle H. Iversen
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

MILJØTEKNI SK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Adresse: Midtervej 12, 6520 Toftlund
Ejendomsnr.: 9526152
CVR: 41910984
CHR: 52949

2) Kontaktoplysninger

Navn: Mommersteeg Aps
Adresse: Midtervej 12, 6520 Toftlund
Mobil: 91152271
E-mail: info@mommersteeg.dk

3) Rådgiver

Navn: Ulla Pallesen, Spiras
Adresse: Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding
Mobil: 61558262
E-mail: upa@spiras.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Ansøger har desuden dyrehold på Kongevej 250, 6510 Gram, hvor der er opdræt i lejede stalde. Der er ikke miljømæssig samdrift mellem de 2 ejendomme.

Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder nr. 1: 3.870 m ³	Flydende	871 m ²
Ny Gyllebeholder nr. 2: 3.870 m ³	Flydende	871 m ²
Ny møddingsplads	Fast	680 m ²

Tabel: Oversigt over produktionsareal og gødningsareal

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.1.1 om produktionsarealer.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. Det vurderes at ansøgers opmåling/beregning af produktionsarealet er tilstrækkelig og at det stemmer overens med både 8 årsdrift samt nudriften.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit 3.1.2 om opbevaring og håndtering af husdyrgødning samt af bilag 3: Kapacitetsberegningen.

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet (beregnet til 9 måneder efter udvidelsen). Dette forudsætter at den ansøgte gyllebeholder opføres, og at der indgås en skriftelig 5-årig aftale om afsætning eller opbevaring på anden ejendom for en mængde svarende til 2.000 m³. Se bilag 3. Dette vil der blive fulgt op på ved førstkommende miljøtilsyn efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

Til dybstrøelsen er det planlagt at bygge en ny møddingsplads ved siden af de decentrale gyllebeholdere. Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit 3.2 om bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkelig for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.3 om produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderer vi, at anlægget på Midtervej 12, 6520 Toftlund hverken er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med ansøgers lejede stalde på Kongevej 250, 6510 Gram.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.4 om det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav.

Tønder Kommune vurderer:

Alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 7 er overholdt. For så vidt angår afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 overholdes de også for

alle ny anlæg, der er søgt om og meddelt miljøgodkendelse til i nærværende sag.

I tillægget fra 2022, hvor der blev søgt om og givet tilladelse til en kalvestald har Tønder Kommune ved en forglemmelse ikke fået meddelt dispensation fra afstandskravet på 25 m fra vandboringen, der ligger kun 6 m fra stalden. Dette gøres hermed – se side 3. I den forbindelse stilles der vilkår om, at der ikke må kunne tilløbe væsker fra overfladen til boringen.

Det visuelle udtryk i området vurderes ikke at blive væsentligt ændret, idet nye bygninger og anlæg opføres i tilknytning til eksisterende stalde og anlæg, og i tilsvarende materialer. Dette stilles der vilkår om. Det vurderes også, at der vil være mulighed for at påsætte teltoverdækninger på de 2 decentrale gyllebeholdere, såfremt ansøger ønsker dette (heraf er 1 allerede påsat). Læghegn langs Kærmoosevej skal derfor bibeholdes og vedligeholdes, sådan at møddingsplads og gyllebeholderne afskærms. Dette stilles der vilkår om.

Med de stillede vilkår om materialer og farver, samt vedr. læghegn vurderer vi sammenfattende, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, og at det nye byggeri ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Lindet Skov/Hønning Plantage. Der er tale om noget tidvis våd eng beliggende ca. 5,1 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket betyder at der ikke vil være nogen påvirkning af naturområdet fra ejendommen.

Nærmeste kategori 2 natur er en mose, Allerup Østermose, ca. 2,7 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 295 m vest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,4 kg N/ha/år for nudriften og 1,0 kg N/ha/år for 8-års driften. I begge tilfælde under/lig med det beskyttelsesniveau som kommunen kan stille krav om – max. 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Ingen områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 vil modtage en merdepositionen, der er større end 1,0 kg ammoniak N/ha/år, som følge af udvidelsen. Det ansøgte projekt vurderes på den baggrund ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 6 om nabopåvirkning.

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden. Beregningerne viser, at lugtgnekriteriet er overholdt – se tabel nedenfor.

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Gramvej 13 	0	FMK	123,6	123,6	1205,9	Ja
Stenderup Byvej 3 	0	FMK	123,6	123,6	724,4	Ja
Stenderup Byvej 4 	0	FMK	123,6	123,6	718,9	Ja
Kærmosevej 1 	0	NY	385,2	346,7	816,8	Ja
Lokalplanlagt rekreativt område 	1	NY	385,2	381,4	2491,1	Ja
Toftlund 	0	NY	562,4	534,3	3056,8	Ja

Tabel: Lugtberegning.

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen, dvs. de nærmeste naboer indgår ikke i beregningen om, hvorvidt lugtgenerne er overholdt.

Det fremgår af ansøgningen at der ikke er anvendt teknologier til reduktion af lugtemissionen – kravene kan overholdes uden, og der stilles derfor ingen vilkår til begrænsning af lugtgenerne.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.1 om støj.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkårene er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.2 om rystelser og vibrationer.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.3.

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.5 om skadedyr.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejneniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 - afsnit 3.8.6 om transport.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbrugets transport ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne eller udgøre en unødigt risiko for miljøet. Trafik på vejene reguleres også primært af færdselsreglerne, og der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.8.4 om lyspåvirkning.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.13 om risiko for ulykker og katastrofer.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring og håndtering af affald, flydende gødning, brændstof mm. Der stilles vilkår om at beredskabsplanen skal holdes opdateret, så der sikres en effektiv standsning af og oprydning efter eventuelle uheld og vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.9.3 om kemikalier.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om at kemikalier og rengøringsmidler opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit olie.

Tønder Kommune vurderer:

Det er oplyst, at der på ejendommen er 2 dieselolietanke på henholdsvis 2.500 L og 1.800 L. Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstofftankene skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.1.3 om drift af anlægget og afsnit 3.11 om forslag til egenkontrol.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol ud fra de virkemidler, der er valgt på ejendommen og i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 og 3 – afsnit 3.9.7 om spildevand og restvand, samt kapacitetserklæringen

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der er medregnet ekstra vand til opbevaring både fra ensilagepladserne, kalvepladsen, mødding etc.

Tagvand fra det nye råvarehus + overfladevand fra de nye kørearealer ønskes afledt til Andesnabbækken, dette kræver særskilt tilladelse, som der skal søges om hos Tønder Kommune.

Såfremt der ønskes etablering af udsprinklingsanlæg til restvand fra ensilagepladserne skal byggebladets anvisninger overholdes – dette stilles der vilkår om. Ansøger har desuden oplyst, at det er marken mod nord, hvor der påtænkes at udsprinkle – marken er ikke drænet og det vurderes, at der ikke er fare for at vandet vil af strømme til vandløb.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.9.1 og 3.9.2 om hhv. døde dyr og affald.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.9.5 om energiforbrug.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om, at anlæg, der er særligt energiforbrugende (mælkekøle anlæg mm), skal kontrolleres og vedligeholdes, så de altid kører energimæssigt optimalt. Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.9.6 om vandressourcen og vandforbrug.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget. På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – afsnit 5 om BAT.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 5.247 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør 5.073 kg N/år.

BAT fastholdes ved, at der stilles vilkår om gulvsystemernes indretning og desuden videreføres vilkår om teltoverdækning på den ene af gyllebeholderne.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.16 om kumulative og grænseoverskridende indvirkninger.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

11) Erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 2 – afsnit 3.18 om erhvervsmæssig nødvendighed.

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers vurdering om, at det ansøgt på Midtervej 12 er erhvervsmæssig nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

E. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 2 – afsnit 2, om ikke-teknisk resume.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Nærmeste Natura 2000-område er Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov, der ligger ca. 5,2 km vest for husdyrbruget. Beregninger viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år i nærmeste punkt på området efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura

2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er ligger ca. 5,2 km mod vest/sydvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Midtervej 12, 6520 Toftlund ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

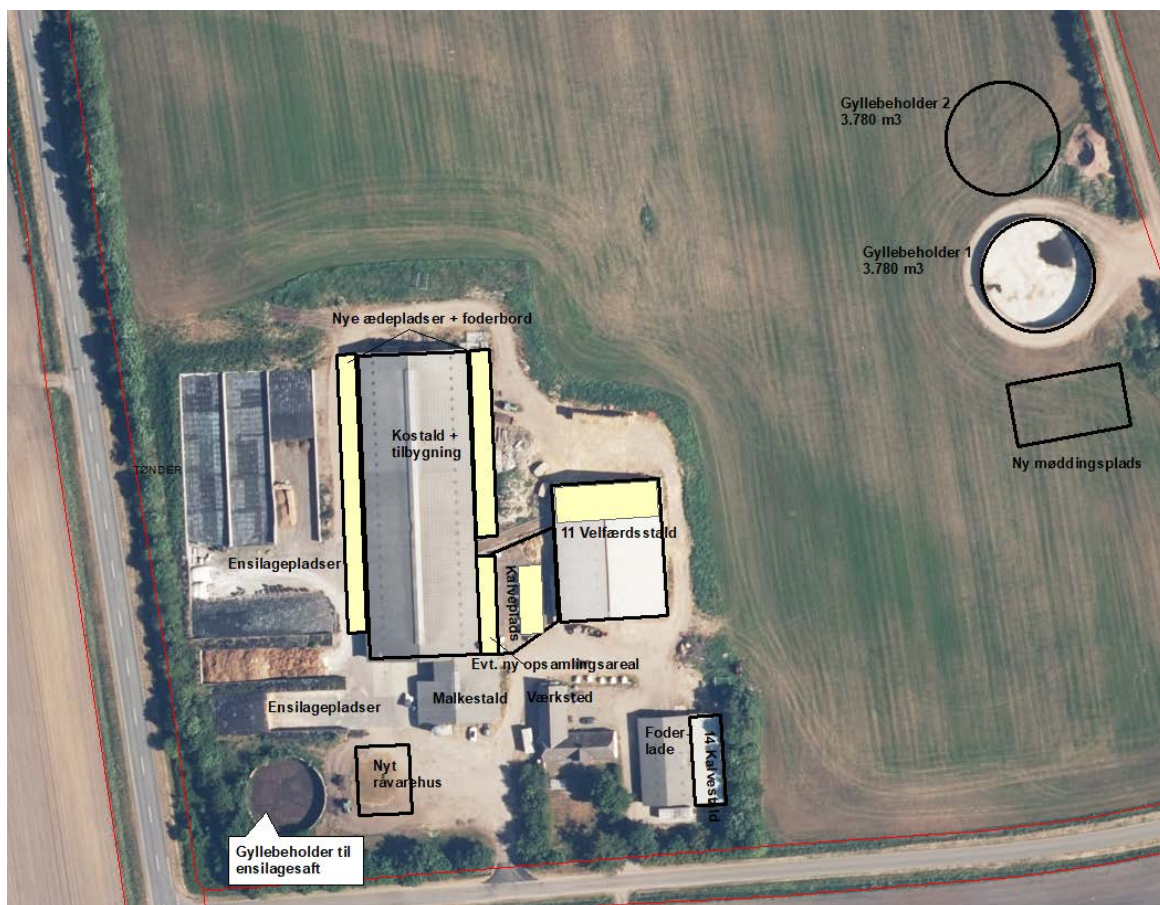
VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal også være som angivet i tabel, og være placeret som vist på figur nedenfor.

Staldafsnit	Stald	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
1) Kalveplads	747 m ²	150 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
		64 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
2) Velfærdsstald	1.256 m ²	329 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
		62 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
		689 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
3) Kalvestald	255 m ²	255 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
4) Kostald inkl. ædepladser	3.609 m ²	833 m ² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til flexgruppe: Alle kvæg
		59 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder
		882 m ² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til flexgruppe: Alle kvæg
		73 m ² dybstrøelse til flexgruppe: Alle kvæg
1.536 m ² sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb til flexgruppe: Alle kvæg		
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder nr. 1: 3.870 m ³	Flydende	871 m ²
Ny Gyllebeholder nr. 2: 3.870 m ³	Flydende	871 m ²
Ny møddingsplads	Fast	680 m ²

Tabel: Oversigt over stalde og dyr.

Figur: Placering af staldanlæg mv. Der bygges en ny gyllebeholder, en ny møddingsplads, et nyt råvarehus samt produktionsarealerne udvides (med de gule markeringer).

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.

Stalde og anlæg

3. De nye produktionsarealer skal placeres som angivet på situationsplanen (markeret med gult) i vilkår 1. Produktionsarealerne skal opføres med det staldsystem der fremgår af vilkår 1 og med et produktionsareal der ikke overstiger de angivne antal kvadratmeter i tabellen ovenfor.
4. Der må ikke kunne tilløbe væsker fra overfladen til boringen DGU nr. 150.0854.

Gødningsopbevaring og -håndtering

5. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
6. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.

Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

7. Det nye råvarehus skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.

8. Teltoverdækninger på de to fritliggende gyllebeholdere skal være med farven: Ral nr. 7035 (lysegrå) – eller dertil svarende lys grå farve.
9. Det eksisterende læhegn langs Kærmosevej på matr. 58 Stenderup, Toftlund skal bibeholdes og vedligeholdes, så der afskærmes for gyllebeholdere og møddingsplads.

Ammoniak
10. I kostalden skal der i gangarealet være faste, drænede gulve med skraber.
11. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod ajleafløb. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod ajleafløb.
12. Gulvet skal være udført med ajleafløb.
13. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i kostalden.
14. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. I den periode, hvor malkekvæget er på græs, skal der foretages skrabninger efter behov.
15. Skraberens skal være forsynet med timer.
16. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
17. Den eksisterende gyllebeholder (nr. 1) på 3.870 m³ skal fortsat være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
18. Åbningen af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
19. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
20. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden 2 hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Lugt

Der stilles ingen vilkår.

Støj

21. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55

Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

22. Målinger eller beregninger til kontrol af, at vilkår 20 er overholdt, skal udføres når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målingerne kun forlanges 1 gang årligt, såfremt målingerne viser, at støjgrænserne er overholdt.

Støv

Der stilles ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

23. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
24. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Til- og frakørsel

Der stilles ingen vilkår.

Lys

25. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

26. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for husdyrbrugets ansatte og den skal opdateres løbende.
27. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.
28. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra gyllebeholderne, skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle til drænsystemet.

Kemikalier og pesticider

29. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

30. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
31. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

32. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
33. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
34. Enhver form for driftsstop af skrabeanlæg skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
35. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
36. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
37. Der skal desuden føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof
 - Vedligeholdelse af ventilationsanlæg og andre energiforbrugende anlæg.

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

38. Såfremt der etableres et udsprinklingsanlæg til ensilagesaft og restvand skal anvisningerne i byggeblad nr. 103.09-05 overholdes.

Affald

39. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
40. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

41. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
42. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal vedligeholdes så anlæggene altid kører energimæssigt optimalt.

43. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde, foderlade og maskinhus, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

44. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
45. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

I de høring

Ansøgningen blev 6. juni 2024 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 519 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det, der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugets og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af ekstra personer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest onsdag den 11. september 2024.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen eller helt at ophæve tilladelsen. Hvis tilladelsen udnyttes inden klagefristens udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – sker udnyttelsen på virksomhedens ansvar.

BILAG

- Bilag 1: Ansøgningskema nr. 242504 fra husdyrgodkendelse.dk.
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 3: Kapacitetsopgørelse

Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema (242504)

Dette er en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a.

Versionsnummer:

2

Indsendelsesdato:

04-01-2024

Genereringsdato:

29-04-2024

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	41910984
Husdyrbrugets navn	Mommersteeg Aps
Beliggenhedsadresse	Midtervej 12
Postnummer	6520
By	Toftlund

Ansøger

Ansøger navn	Mommersteeg Aps
Ansøger adresse	Midtervej 12
Ansøger postnummer	6520
Ansøger by	Toftlund
Ansøger telefon	91152271
Ansøger email	info@mommersteeg.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	21111511
Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Konsulent navn	Ulla Refshammer Pallesen
Konsulent adresse	Niels Bohrs Vej 2
Konsulent postnummer	6000
Konsulent by	Kolding
Konsulent telefon	61558262
Konsulent email	upa@spiras.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9526152
CHR numre	52949

Kort beskrivelse:

Se miljøkonsekvensrapport

Ansøgning (242504) | Gennemse & indsend

Her er alle indtastninger og beregningsresultater samlet på en side, der kan udskrives som en samlet PDF.

Dette er en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 16 a.

Typen af IE-husdyrbrug:

Ikke IE-brug

Omfatter flere husdyrbrug (§16c):

Nej

Kort beskrivelse:

Se miljøkonsekvensrapport

Versionsnummer:

2

1. Basisoplysninger

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	41910984
Husdyrbrugets navn	Mommersteeg Aps
Beliggenhedsadresse	Midtervej 12
Postnummer	6520
By	Toftlund

Ansøger

Ansøgersnavn	Mommersteeg Aps
Ansøgeradresse	Midtervej 12
Ansøgerpostnummer	6520
Ansøgerby	Toftlund
Ansøgeretelefon	91152271
Ansøger-email	info@mommersteeg.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	21111511
Konsulent virksomhedsnavn	Spiras
Konsulentnavn	Ulla Refshammer Pallesen
Konsulentadresse	Niels Bohrs Vej 2
Konsulentpostnummer	6000
Konsulentby	Kolding
Konsulenttelefon	61558262
Konsulent-email	upa@spiras.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9526152
CHR numre	52949

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 58 - Stenderup, Toftlund
Matrikel: 429 - Stenderup, Toftlund
Matrikel: 430 - Stenderup, Toftlund
Matrikel: 508 - Stenderup, Toftlund

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kalveplads	747	Naturlig ventilation	3 m	(#651851) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	150
				(#651848) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	64
11 Velfærdsstald	1256	Naturlig ventilation	3 m	(#659048) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	329
				(#651860) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
				(#651858) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	689
14 Kalvestald	255	Naturlig ventilation	3 m	(#651861) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	255
Kostald inkl. ædepladser	3609	Naturlig ventilation	6 m	(#663043) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	833
				(#663042) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	59
				(#663041) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	882
				(#663040) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	73
				(#663039) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1536
Sum						4932
Nudrift						
Kalveplads	747	Naturlig ventilation	3 m	(#651852) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	16
				(#651849) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	48
11 Velfærdsstald	1256	Naturlig ventilation	3 m	(#655021) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
				(#651859) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	689
14 Kalvestald	255	Naturlig ventilation	3 m	(#655020) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	255
				(#660325) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	882

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kostald + tilbygning	3005	Naturlig ventilation	3 m	(#660324) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	73
				(#660323) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	1536
Sum						3561
8 års drift						
1 Kostald	1843	Naturlig ventilation	3 m	(#651847) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	73
				(#651846) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	1536
Kalveplads	747	Naturlig ventilation	3 m	(#651850) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	48
3 Ungdyrstald (fjernet)	385	Naturlig ventilation	3 m	(#651853) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	308
Sum						1965

2.1 Overblik over flexgrupper

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Heste. Dybstrøelse

Får og geder. Dybstrøelse

Alle kvæg; Dybstrøelse

Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse

Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal Dimension (m ²)
Ansøgt drift				
Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Flydende			871
Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Flydende			871
Ny møddingsplads	Fast			680
Nudrift				
Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Flydende			437
Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmossevej	Flydende			806
8 års drift				
Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Flydende			437
Tidligere møddingsplads	Fast			100

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Ny møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		680
Nudrift - Ingen data			
8 års drift			
Tidligere møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder		100

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Teltoverdækning	50,0
Nudrift		
Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmossevej	Teltoverdækning	50,0
8 års drift - Ingen data		

4. Ammoniakemission

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4305,4	767,6	5073,1
Nudrift	3112,1	335,9	3448,0
8 års-drift	1727,4	210,7	1938,1

4.2 Resultater fra staldafsnit

4.2.1 Ammoniakemission og reducerende tiltag på staldafsnit og produktioner

Navn på staldafsnit: 1 Kostald					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
<i>Ansøgt drift - Ingen data</i>					
<i>Nudrift - Ingen data</i>					
8 års-drift					
(#651846) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1536	1367,0	0,0	0,0	1367,0
(#651847) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	73	61,3	0,0	0,0	61,3
Sum	1609	1428,3	0,0	0,0	1428,3

Navn på staldafsnit: Kalveplads					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#651851) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	150	126,0	0,0	0,0	126,0
(#651848) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	64	53,8	0,0	0,0	53,8
Sum	214	179,8	0,0	0,0	179,8
Nudrift					
(#651849) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	48	40,3	0,0	0,0	40,3
(#651852) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	16	13,4	0,0	0,0	13,4
Sum	64	53,7	0,0	0,0	53,7
8 års-drift					
(#651850) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	48	40,3	0,0	0,0	40,3

Navn på staldafsnit: 3 Ungdyrstald (fjernet)					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift					
(#651853) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	308	258,7	0,0	0,0	258,7

Navn på staldafsnit: 11 Velfærdsstald					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#659048) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	329	276,4	0,0	0,0	276,4
(#651860) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	62	52,1	0,0	0,0	52,1
(#651858) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	689	578,8	0,0	0,0	578,8
Sum	1080	907,3	0,0	0,0	907,3
Nudrift					
(#651859) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	689	578,8	0,0	0,0	578,8
(#655021) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	62	52,1	0,0	0,0	52,1
Sum	751	630,9	0,0	0,0	630,9
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: 14 Kalvestald					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#651861) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	255	214,2	0,0	0,0	214,2
Nudrift					
(#655020) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	255	214,2	0,0	0,0	214,2
8 års-drift - Ingen data					

Navn på staldafsnit: <i>Kostald + tilbygning</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
<i>Ansøgt drift - Ingen data</i>					
Nudrift					
(#660323) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1536	1367,0	0,0	0,0	1367,0
(#660324) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73	61,3	0,0	0,0	61,3
(#660325) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	882	785,0	0,0	0,0	785,0
Sum	2491	2213,3	0,0	0,0	2213,3
<i>8 års-drift - Ingen data</i>					

Navn på staldafsnit: <i>Kostald inkl. ædepladser</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
<i>Ansøgt drift</i>					
(#663043) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	833	741,4	0,0	0,0	741,4
(#663042) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	59	49,6	0,0	0,0	49,6
(#663041) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	882	785,0	0,0	0,0	785,0
(#663040) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73	61,3	0,0	0,0	61,3
(#663039) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1536	1367,0	0,0	0,0	1367,0
Sum	3383	3004,3	0,0	0,0	3004,3
<i>Nudrift - Ingen data</i>					
<i>8 års-drift - Ingen data</i>					

4.3 Resultater for lagre

4.3.1 Ammoniakemission og effekt af miljøteknologi på lagre med flydende husdyrgødning

Lagre med flydende husdyrgødning				
Lagernavn	Overfladeareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission for lager (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift				
Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	871	348,6	174,3	174,3
Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	871	348,6	0,0	348,6
Nudrift				
Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	437	174,7	0,0	174,7
Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	806	322,4	161,2	161,2
8 års-drift				
Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	437	174,7	0,0	174,7

4.3.2 Andele af gødningstyper i og ammoniakemission fra lagre med fast husdyrgødning

Lagre med fast husdyrgødning					
Lagernavn	Grundareal for lager (m ²)	Gødningstype for andel	Areal af andel af gødningstype (m ²)	Areal af andel udgør af samlet grundareal (%)	Ammoniakemission fra andel (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
Ny møddingsplads	680	Kvæg, heste, får og geder	680	100	244,8
Nudrift - Ingen data					
8 års-drift					
Tidligere møddingsplads	100	Kvæg, heste, får og geder	100	100	36,0

4.3.3 Oversigt over husdyrgødningstyper produceret i ansøgt drift

Gødningstyper produceret fra de valgte dyretype og staldsystemer

Gødningstype fra produktion: Kvæg, heste, får og geder
 Gødningstype fra produktion: Ingen fast gødning

Angivne gødningstyper i indtegnede lagre

Gødningstype fra lager: Flydende gødning
 Gødningstype fra lager: Kvæg, heste, får og geder

5. BAT

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4305	942	5247
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4305	768	5073
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	174
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT				
Vejl. sum (kg NH₃-N /år)	Ansøgers forslag (kg NH₃-N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH₃-N /år)	Kommunens begrundelse
4305				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde
Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kalveplads	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kalveplads	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
11 Velfærdsstald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
11 Velfærdsstald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
11 Velfærdsstald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
14 Kalvestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))				
(#651848) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	64	0,84	1	54		
(#651851) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	150	0,84	1	126		
(#651858) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	689	0,84	1	579		
(#651860) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	62	0,84	1	52		
(#659048) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	329	0,84	1	276		
(#651861) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	255	0,84	1	214		
(#663039) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1536	0,89	1	1367		
(#663040) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73	0,84	1	61		
(#663041) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	882	0,89	1	785		
(#663042) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	59	0,84	1	50		
(#663043) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	833	0,89	1	741		

6. Nabopåvirkning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Gramvej 13 	0	FMK	123,6	123,6	1205,9	Ja
Stenderup Byvej 3 	0	FMK	123,6	123,6	724,4	Ja
Stenderup Byvej 4 	0	FMK	123,6	123,6	718,9	Ja
Kærmoosevej 1 	0	NY	385,2	346,7	816,8	Ja
Lokalplanlagt rekreativt område 	1	NY	385,2	381,4	2491,1	Ja
Toftlund 	0	NY	562,4	534,3	3056,8	Ja

Konsekvenszone: 519 m

Rød: Bemærk at genafstanden til byzone er længere end konsekvenszonen.

6.3 Lugtgeneberegninger - detaljer om staldafsnit

Bebyggelse: Gramvej 13 Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
Kostald inkl. ædepladser	1190,7	Nej
Kostald + tilbygning	1192,4	Nej
1 Kostald	1208,9	Nej
Kalveplads	1227,4	Nej
11 Velfærdsstald	1228,2	Nej
3 Ungdyrstald (fjernet)	1254,8	Nej
14 Kalvestald	1295,4	Nej

Bebyggelse: Stenderup Byvej 3 Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
14 Kalvestald	655,6	Ja
3 Ungdyrstald (fjernet)	685,1	Ja
Kalveplads	704,9	Ja
1 Kostald	714,3	Ja
11 Velfærdsstald	716,1	Ja
Kostald + tilbygning	731,8	Ja
Kostald inkl. ædepladser	733,5	Ja

Bebyggelse: Stenderup Byvej 4 Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
14 Kalvestald	645,8	Ja
3 Ungdyrstald (fjernet)	677,4	Ja
Kalveplads	698,8	Ja
11 Velfærdsstald	708,1	Ja
1 Kostald	710,0	Ja
Kostald + tilbygning	727,4	Ja
Kostald inkl. ædepladser	729,2	Ja

Bebyggelse: Kærmoosevej 1 Opretter: Ansøger

Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
14 Kalvestald	739,7	Ja
3 Ungdyrstald (fjernet)	773,5	Ja
Kalveplads	796,2	Ja
11 Velfærdsstald	803,6	Ja
1 Kostald	809,2	Ja
Kostald + tilbygning	826,4	Ja
Kostald inkl. ædepladser	828,2	Ja

Bebyggelse: Lokalplanlagt rekreativt område Oprettet: Ansøger		
Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
14 Kalvestald	2396,3	Ja
3 Ungdyrstald (fjernet)	2439,4	Ja
11 Velfærdsstald	2462,4	Ja
Kalveplads	2469,1	Ja
1 Kostald	2492,7	Ja
Kostald + tilbygning	2507,2	Ja
Kostald inkl. ædepladser	2508,8	Ja

Bebyggelse: Toftlund Oprettet: Ansøger		
Staldafsnit	Afstand(m)	Placering 300-60 grader
14 Kalvestald	2976,0	Ja
3 Ungdyrstald (fjernet)	3012,1	Ja
Kalveplads	3036,1	Ja
11 Velfærdsstald	3041,6	Ja
1 Kostald	3050,1	Ja
Kostald + tilbygning	3067,3	Ja
Kostald inkl. ædepladser	3069,1	Ja

6.4 Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Kalveplads	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	651851	0	465,0	1950,0*	0	465,0	1950,0*	150
	651848	0	198,4	832,0*	0	198,4	832,0*	64
11 Velfærdsstald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	659048	0	1019,9	4277,0*	0	1019,9	4277,0*	329
	651860	0	192,2	806,0*	0	192,2	806,0*	62
	651858	0	2135,9	8957,0*	0	2135,9	8957,0*	689
14 Kalvestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	651861	0	790,5	3315,0*	0	790,5	3315,0*	255
Kostald inkl. ædepladser	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	663043	0	2582,3	10829,0*	0	2582,3	10829,0*	833
	663042	0	182,9	767,0*	0	182,9	767,0*	59
	663041	0	2734,2	11466,0*	0	2734,2	11466,0*	882
	663040	0	226,3	949,0*	0	226,3	949,0*	73
	663039	0	4761,6	19968,0*	0	4761,6	19968,0*	1536
Sum			15289,2	64116*		15289,2	64116*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
Kalveplads	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	651852	0	49,6	208,0*	0	49,6	208,0*	16
	651849	0	148,8	624,0*	0	148,8	624,0*	48
11 Velfærdsstald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	655021	0	192,2	806,0*	0	192,2	806,0*	62
	651859	0	2135,9	8957,0*	0	2135,9	8957,0*	689
14 Kalvestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	655020	0	790,5	3315,0*	0	790,5	3315,0*	255
Kostald + tilbygning	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	660325	0	2734,2	11466,0	0	2734,2	11466,0	882
	660324	0	226,3	949,0*	0	226,3	949,0*	73
	660323	0	4761,6	19968,0	0	4761,6	19968,0	1536
Sum			11039,1	46293*		11039,1	46293*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

7. Naturområder

7.1 Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: 5073,1 (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift) 3135,0 (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift) 1625,0 (kg NH₃-N/år)

7.2 Overblik over naturpunkter

Naturpunkt: Eng V	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,7 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,3 kg N/ha/år
Total deposition	1,2 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Eng V				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	-0,4	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	-0,1	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,1	0,2	0,2
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	-0,7	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	-0,1	-0,1	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærlosevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,9	0,9	0,9

Naturpunkt: SØ V	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Vand
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,5 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,2 kg N/ha/år
Total deposition	1,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: SØ V				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	-0,3	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3 Ungdyrstald (fjernet)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,2	0,2
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	-0,5	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmossevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,7	0,7	0,7

Naturpunkt: Nærmeste kat. 2 areal jf. Husdyrgodkendelse.dk	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Nærmeste kat. 2 areal jf. Husdyrgodkendelse.dk				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærlosevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Mose SV - vist som kategori 2 mose i tilladelse?	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose SV - vist som kategori 2 mose i tilladelse?				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Tidvis våd eng	
Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Tidvis våd eng				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoosevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Mose SØ	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,1 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,1 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose SØ				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug-0,1	0,0	0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug0,0	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug0,1	0,1	0,1	0,1

Naturpunkt: Mose SV	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,1 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,2 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose SV				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug-0,1		0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug0,1		0,1	0,1

Naturpunkt: SØ Ø	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Vand
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,3 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,2 kg N/ha/år
Total deposition	0,5 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: SØ Ø				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærlosevej	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug0,0		0,1	0,1
S: Kostald + tilbygning	Landbrug-0,2		0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug0,0		-0,1	0,0
S: Kalveplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug0,3		0,3	0,3

Naturpunkt: Mose V	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med middel bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	1,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,4 kg N/ha/år
Total deposition	1,8 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose V				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug0,0		-0,1	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug-0,1		-0,1	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug0,1		0,3	0,3
S: Kostald + tilbygning	Landbrug-1,0		0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug0,0		-0,6	0,0
S: Kalveplads	Landbrug0,0		0,0	0,1
S: 14 Kalvestald	Landbrug0,0		0,1	0,1
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,1		0,1	0,1
G: Ny møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug1,2		1,2	1,2

Naturpunkt: Kategori 2 mose V jf. kommunens interne kort	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Kategori 2 mose V jf. kommunens interne kort				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Naturpunkt: Mose V - også kategori 3 skov	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,2 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,1 kg N/ha/år
Total deposition	0,4 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose V - også kategori 3 skov				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,1	0,1
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	-0,2	0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	-0,1	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,3	0,3	0,3

Naturpunkt: Mose, NV	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,4 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,2 kg N/ha/år
Total deposition	0,6 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose, NV				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug0,0		0,1	0,1
S: Kostald + tilbygning	Landbrug-0,3		0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug0,0		-0,2	0,0
S: Kalveplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug0,0		0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug0,0		0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug0,4		0,4	0,4

Naturpunkt: Mose V - vist som kategori 2 mose i tilladelse?	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Mose V - vist som kategori 2 mose i tilladelse?				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition	Merdeposition	Totaldeposition (kg N/ha/år)
		(nudrift) (kg N/ha/år)	(8 års-drift) (kg N/ha/år)	
S: 3 Ungdyrstald (fjernt)	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Tidligere møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmoesevej	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 11 Velfærdsstald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald + tilbygning	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 1 Kostald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kalveplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 14 Kalvestald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: Ny møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: Kostald inkl. ædepladser	Landbrug	0,0	0,0	0,0

8. Afstande

8.1 Afstande angivet

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	351	-
Staldbygning	11 Velfærdsstald	300	-
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	137	-

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	348	-
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	307	-
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	485	-

Nærmeste naboskel (som ikke er til vej) - Naboskel			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	721	-
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	636	-
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	518	-

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	3102	-
Staldbygning	14 Kalvestald	3099	-
Gødningslager	Ny møddingsplads	3199	-

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	337	-
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	240	-
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	362	-

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	19	-
Staldbygning	14 Kalvestald	6	-
Gødningslager	Ny møddingsplads	127	-

Nærmeste aktive vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)			
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]

Driftsbygning	Nyt råvarehus	3848	-
Staldbygning	14 Kalvestald	3841	-
Gødningslager	Ny møddingsplads	3936	-

Kærmosevej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	183	-
Staldbygning	11 Velfærdsstald	161	-
Gødningslager	Ny møddingsplads	15	-

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	41	-
Staldbygning	Kalveplads	27	-
Gødningslager	Ny møddingsplads	173	-

8.1.1 Yderligere informationer og specielle forhold

Kommentar til afstandsangivelser Se miljøkonsekvensrapport

8.2 Afstande til naturområder og nabobebyggelser

Mose V - vist som kategori 2 mose i tilladelse? - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	3624
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	3631
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	3829

Mose, NV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	719
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	661
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	810

Mose V - også kategori 3 skov - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	754
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	756
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	953

Kategori 2 mose V jf. kommunens interne kort - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
------	------	-------------

Driftsbygning	Nyt råvarehus	4349
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	4366
Gødningslager	Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	4578

Mose V - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	334
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	293
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	472

Sø Ø - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	577
Staldbygning	14 Kalvestald	561
Gødningslager	Ny møddingsplads	469

Mose SV - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	891
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	929
Gødningslager	Ny møddingsplads	1122

Mose SØ - Naturområde (kategori 3)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	1080
Staldbygning	14 Kalvestald	1052
Gødningslager	Ny møddingsplads	1111

Tidvis våd eng - Naturområde (kategori 1)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	5208
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	5243
Gødningslager	Ny møddingsplads	5441

Mose SV - vist som kategori 2 mose i tilladelse? - Naturområde (kategori 2)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	2659
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	2701
Gødningslager	Ny møddingsplads	2879

Nærmeste kat. 2 areal jf. Husdyrgodkendelse.dk - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	6562
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	6469
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	6530

Sø V - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	348
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	307
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	485

Eng V - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	312
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	289
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	475

Toftlund - Nabo (Byzone)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	2976
Staldbygning	14 Kalvestald	2963
Gødningslager	Ny møddingsplads	3053

Gramvej 13 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	1255
Staldbygning	Kostald inkl. ædepladser	1143
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	1157

Stenderup Byvej 3 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	637
Staldbygning	14 Kalvestald	642
Gødningslager	Ny møddingsplads	762

Stenderup Byvej 4 - Nabo (Enkelt bolig)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	634
Staldbygning	14 Kalvestald	633

Type	Navn	Afstand [m]
Gødningslager	Ny møddingsplads	747

Lokalplanlagt rekreativt område - Nabo (Samlet bebyggelse)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Ny fodersilo	2411
Staldbygning	14 Kalvestald	2383
Gødningslager	Ny møddingsplads	2412

Kærmosevej 1 - Nabo (Samlet bebyggelse)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Nyt råvarehus	734
Staldbygning	14 Kalvestald	727
Gødningslager	Ny møddingsplads	833

8.3 Forureningsmæssigt forbundet

I et eller flere staldafsnit er angivet en dyretype med mink, heste, får og geder. Vær opmærksom på at mink, heste, får og geder ikke har nogen lugtneheder (LE) i FMK-modellen, derfor angives geneafstanden til nul ved FMK-modellen.

50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 62 m (model: FMK). Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 100 m.

8.3.1 Yderligere informationer om forureningsmæssigt forbundet

Kommentar til forureningsmæssigt forbundet

Ingen kommentar

9. Supplerende oplysninger

Typen af IE-brug:

Ikke IE-brug

Oplysninger om IE-bruget:

Se miljøkonsekvensrapport

Generelle oplysningskrav:

Se miljøkonsekvensrapport

Oplysninger om ventilationsforhold:

Se miljøkonsekvensrapport

Samlet opbevaringskapacitet:

0,00

9.1 Miljøkonsekvensrapport

Beskrivelse af det ansøgte:

Se miljøkonsekvensrapport

Ansøgtes forventede virkning på miljøet:

Se miljøkonsekvensrapport

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet:

Se miljøkonsekvensrapport

Alternative løsninger:

Se miljøkonsekvensrapport

Ikke teknisk resume:

Se miljøkonsekvensrapport

Ansvarlig:

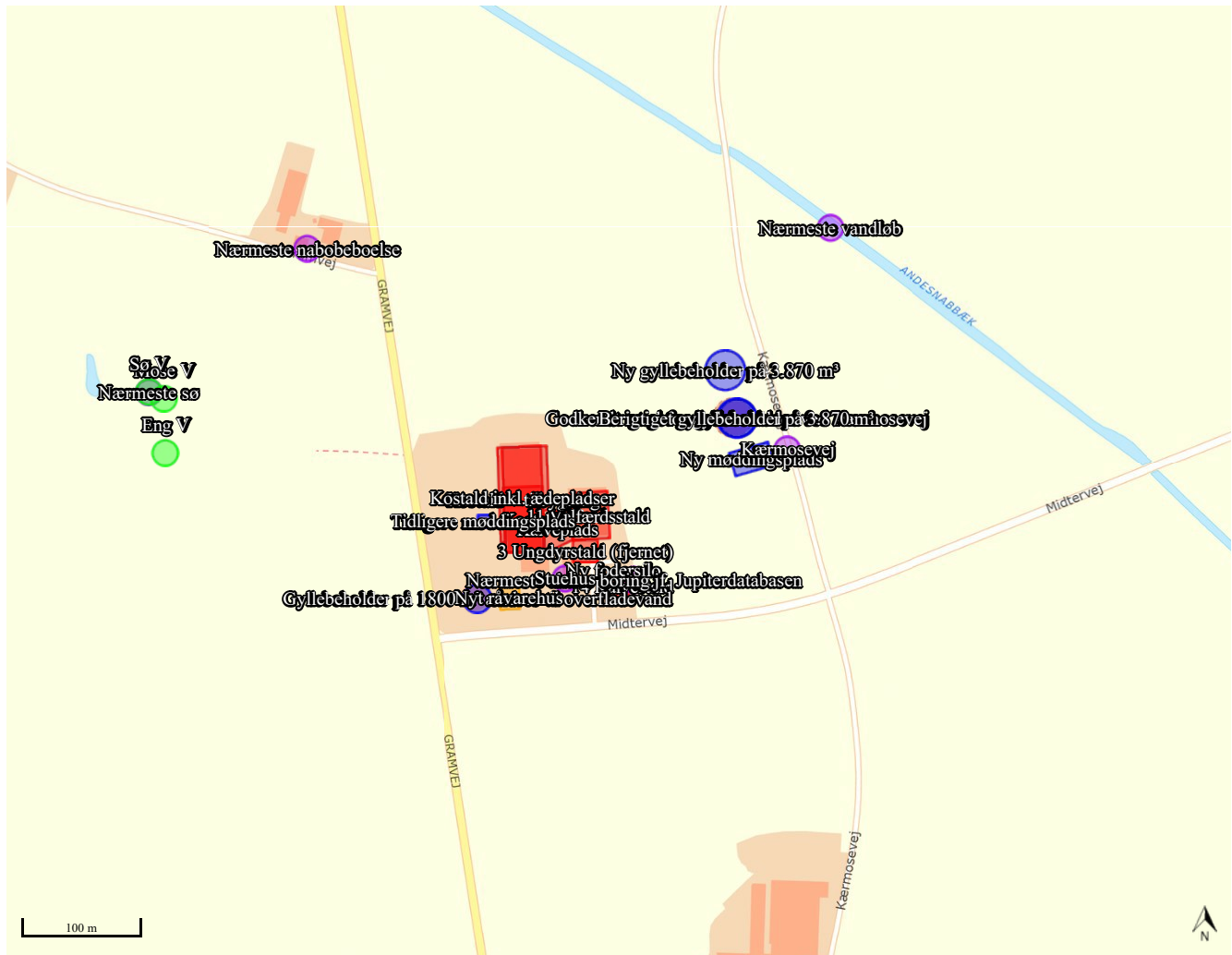
Ulla Pallesen

9.2 Bilag

Bilag		
Filnavn	Fil størrelse (KB)	Beskrivelse
2024.04.29 Kapacitetsberegning Midtervej 12.xlsx	29,156	2024.04.29 Kapacitetsberegning Midtervej 12
2024.04.29 § 16 a miljøkonsekvensrapport Midtervej 12.docx	23603,003	2024.04.29 § 16 a miljøkonsekvensrapport Midtervej 12

10. Kortudrag

Staldafsnit og opbevaringslagre (automatisk)

Ansøgning om § 16 a miljøgodkendelse

Midtervej 12
6520 Toftlund

Ansøgning om godkendelse af nye produktionsarealer i eksisterende stalde, nye udvendige ædepladser samt udvidelse med ny gyllebeholder, møddingsplads og råvarehus mv. Skema 239466 i www.husdyrgodkendelse.dk

• **Kolding**

Niels Bohrs Vej 2
7634 1700

• **Vojens**

Billundvej 3
7320 2600

• **Aabenraa**

Jens Terp-Nielsens Vej 13
7436 5000

• **Odense**

Munkehatten 1A th
7436 5000

spiras.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Mommersteeg ApS v. Tim Mommersteeg Midtervej 12 6520 Toftlund Mobil: 9115 2271 E-mail info@mommersteeg.dk
Husdyrbrugets adresse	Midtervej 12 6520 Toftlund
CVR-nummer	41910984
CHR-nummer	52949
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	9526152
Matrikel-nr.	Matrikel: 58 – Stenderup, Toftlund m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	242504
Rådgiver	Ulla Refshammer Pallesen Spiras, CVR-nr. 21111511 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: upa@spiras.dk Tlf.: 7436 5043 / 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Midtervej 12, 6520 Toftlund.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget efter Husdyrbrugloven¹

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer i form af skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk samt kort tegnet af Spiras i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag til kommunen i form af kapacitetsberegning. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 443 af 26/4/2023

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 <i>Metode og manglende viden (F6)</i>	5
2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)</i>	8
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	11
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	13
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)</i>	13
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	14
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgttes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)</i>	14
3.4.1 <i>Landskab</i>	14
3.4.2 <i>Kulturarv</i>	15
3.4.3 <i>Materielle goder</i>	16
3.4.4 <i>Afstandskrav</i>	17
3.4.5 <i>Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.</i>	19
3.4.6 <i>Jordarealer og jordbund (D1c)</i>	20
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)</i>	20
3.6 <i>Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)</i>	25
3.7 <i>Lugtemission (B6, B4, E1b)</i>	27
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)</i>	29
3.8.1 <i>Støj (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	29
3.8.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	30
3.8.3 <i>Støv (B7, E1b)</i>	31
3.8.4 <i>Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	31
3.8.5 <i>Skadedyr (B7, E1b)</i>	31
3.8.6 <i>Transporter (B7, E1b)</i>	31
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)</i>	33
3.9.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	33
3.9.2 <i>Affald (B8, F1d, F5c)</i>	33
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	34
3.9.4 <i>Råvarer (B7)</i>	34
3.9.5 <i>Energiforbrug (B8, F1c)</i>	35

3.9.6	<i>Vandressourcen og vandforbrug (B8)</i>	35
3.9.7	<i>Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)</i>	36
3.10	<i>Klima (F4, F5f)</i>	37
3.11	<i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	40
3.12	<i>BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)</i>	40
3.13	<i>Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)</i>	41
3.14	<i>Overvågning (F7)</i>	42
3.15	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)</i>	42
3.16	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)</i>	42
3.17	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)</i>	43
3.18	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	43
4.	Oplysninger om konsulenten (E3)	44
5.	Konklusion	44
6.	Referenceliste (F10)	45
7.	Bilag	45

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer udvidelsen af dyreholdet på kvægholdet på Midtervej 12, 6520 Toflund. Husdyrbruget har en § 16 b miljøtilladelse efter Husdyrbrugloven fra d. 19. marts 2021 samt to tillæg til tilladelsen fra henholdsvis 27. august 2021 og 17. november 2022. Tilladelsen og tillæggene er taget i brug, dog er en mindre bygning til råvarelager endnu ikke opført.

Der ansøges nu om at udvide med ekstra produktionsarealer i kostalden og velfærdsstalden, at etablere areal til udvendige ædepladser og udvendigt foderbord i forbindelse med kostalden, en ekstra gyllebeholder, en møddingsplads til midlertidigt oplag af dybstrøelse samt et råvarehus.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra Tim Mommersteeg, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen i Husdyrgodkendelse.dk foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner og specielt ikke for metan og lattergas. Med hensyn til CO₂-udledning fremlægges resultatet af Arlas klimatjek.

2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)

Det er valgt at skrive et læsevenligt resume, der beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og ændringer som følge af udvidelsen frem for at skrive et resume af de enkelte underpunkter i miljøkonsekvensrapporten.

Definitioner mv.

Husdyrbrugloven: Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Husdyrgodkendelse.dk: Et elektronisk ansøgningssystem som miljøgodkendelse af husdyrbrug skal ansøges gennem, som bl.a. beregner udledning og nedfald fra ammoniak og lugt.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Midtervej 12, 6520 Toftlund. Husdyrbrugets lovlige dyrehold er et malkekvæghold med tilladelse til at producere på 3.561 m² produktionsareal.

Ansøgningen er indsendt for at få lov til at udvide antallet af malkende køer fra ca. 400 til 500 stk. ved at ændre i den eksisterende kostald og velfærdsstald, samt udvide med ekstra arealer i tilknytning til kostalden. Endvidere ønskes opført en ekstra gyllebeholder og en møddingsplads i forbindelse med gyllebeholderen, der ligger ud til Kærmosevej. Herudover ønskes mulighed for at opføre en delvis åben bygning til råvarer umiddelbart øst for den lille gyllebeholder. Efter udvidelse vil der være i alt 4.932 m² produktionsareal.

Opdræt fra ca. 6-7 måneder til ca. 22 måneder skal fortsat opstaldes på et kviehotel.

Landskabelige forhold mv.

Husdyrbruget ligger i Tønder Kommune mellem Toftlund og Gram og nord for bebyggelsen Stenderup. Landskabet er forholdsvist fladt nordøst for husdyrbruget, mens landskabet stiger mod sydvest. Husdyrbruget ligger delvis afskærmet af beplantninger langs Gramvej, Midtervej og Kærmosevej. Bygningssættet ligger samlet, dog ligger en eksisterende gyllebeholder ud til Kærmosevej, hvor den nye gyllebeholder og møddingsplads også etableres.

Husdyrbrugets bygninger og anlæg er primært opført i røde og grå farver.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene overholdes. Lugtgeneafstandene er de afstande, et husdyrbrug skal holde til nærmeste naboer, der ikke har landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzoner og sommerhusområder.

Støj, rystelser og vibrationer fra husdyrbrugets bygninger og faste installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typen af kilderne og afstanden til naboerne.

Pga. placeringen og arten af lyskilder vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket ind til afhentning.

Støv vil primært være fra transport. Transport til og fra husdyrbruget sker via Midtervej og Kærmosevej. Veje fejes efter kørsel, når der er behov for det.

Samlet set vurderes husdyrbruget i forhold til omgivelserne ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse på husdyrbruget. Alt dybstrøelse og det meste af gylle afsættes til biogasanlæg. Der modtages flydende afgasset biomasse retur fra biogasanlægget. Det er en maskinstation, der står for udbringningen af husdyrgødningen med gyllevogn og nedfælder. Der ønskes etableret en ny beholder til overfladevand fra ensilagepladser, så vandet kan udvandes med sprinkler- eller vandingsanlæg.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med. Kravene er fastsat som maksimale mængder kvælstof (kvælstof er en bestanddel af ammoniak).

Ammoniaknedfald kaldes deposition og beregnes som kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur overholdes. Kategori 1 og 2 natur er de mest sårbare naturtyper, hvor der er totaldepositionskrav til. Kravene ligger på maksimalt 0,2-1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Beregningerne viser, at der er 0,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år til både kategori 1 natur og kategori 2 natur.

I forhold til kategori 3 natur, som er mindre heder og overdrev samt visse moser og skove, er der en maksimal forøgelse af ammoniakdepositionen (merdeposition) på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år som følge af udvidelsen. Til øvrige naturtyper er der en maksimal merdeposition på 0,7 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Den almindelige betragtning er, at en merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år ikke kan medføre en tilstandsændring af et almindeligt naturområde. Det mest restriktive krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en maksimalt merdeposition på 1,0 kg kvælstof pr. hektar pr. år.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃-N/år, er der krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Der er fastsat krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Forurenings- og genebegrænsende tiltag

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvad man skal foretages sig i forbindelse med uheld med olie, kemikalier og gylle eller brand. Beredskabsplanen indeholder relevante kontaktoplysninger samt oversigtskort over husdyrbruget med angivelse af relevante oplag, flugtveje, slukningsmateriel mv.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Såfremt ansøgningen om udvidelsen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget må fortsætte med den nuværende produktionstilladelse.

Da beskyttelsesniveauerne for lugt og ammoniak overholdes, og der ikke er naboer i nær tilknytning af husdyrbruget, der kan blive generet af husdyrbrugets drift, er der ikke foretaget beregninger for alternative placeringer af nye produktionsarealer eller opbevaringsanlæg.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger samlet, dog ligger den store gyllebeholder ca. 110 m vest for det øvrige bygnings sæt ud til Kærmosevej. Husdyrbruget drives som et konventionelt malkekvægsbrug.

Bygninger mv. ses af figur 1 samt af bilag 1. Foder opbevares på nuværende tidspunkt på ensilagepladsen, i wrapballer på marken, i kraftfodersilo samt i foderladen ved kalvestalden. Den eksisterende kraftfodersilo er en gråhvid glasfibersilo til ca. 12 ton foder som er ca. 7 m høj. Der etableres yderligere en fodersilo til ca. 12 ton foder på ca. 7 m i højden nord for foderladen. Siloen forventes at blive en gråhvid glasfibersilo.

De nye udendørs ædepladser og foderborde etableres i tilknytning til kostalden. Den nye gyllebeholder og møddingsplads ønskes placeret ude ved gyllebeholder ved Kærmosevej. Det nye råvarehus ønskes placeret umiddelbart lige øst for den lille gyllebeholder. Herudover etableres nye kørearealer øst for de nordligste ensilagepladser og nord for kostalden og velfærdsstalden.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
1 Kostald	1843	Naturlig ventilation	3 m	(#651847) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	73
				(#651846) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	1536
Kalveplads	747	Naturlig ventilation	3 m	(#651850) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	48
3 Ungdyrstald (fjernet)	385	Naturlig ventilation	3 m	(#651853) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	308
Sum						1965

Tabel 1: Stalde, staldstørrelser, ventilationstype og højde, dyre- og gulvtype, udegående dyr og størrelse af produktionsarealer i 8 års drift

Nudrift

Nudriften svarer til den tilladte drift i tillægget fra 2022 til miljøtilladelsen.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kalveplads	747	Naturlig ventilation	3 m	(#651852) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	16
				(#651849) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	48
11 Velfærdsstald	1256	Naturlig ventilation	3 m	(#655021) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
				(#651859) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	689
14 Kalvestald	255	Naturlig ventilation	3 m	(#655020) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	255
Kostald + tilbygning	3005	Naturlig ventilation	3 m	(#660325) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	882
				(#660324) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	73
				(#660323) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	1536
Sum						3561

Tabel 2: Stalde, staldstørrelser, ventilationstype og højde, dyre- og gulvtype, udegående dyr og størrelse af produktionsarealer i nudrift

Ansøgt drift

I ansøgt drift ansøges om udvidelse med nye produktionsarealer i kostalden, så foderbordet i midten af stalden kan inddrages til sengebåse og dermed produktionsareal. For at kunne gøre det, er der behov for nye ædepladser og foderborde, der etableres på øst- og vestsiden af stalden. For at køerne kan gå ud på de nye ædepladser, er der behov for at lave en ny mellemgang i den sydlige del af stalden. Dette betyder, at det nuværende dybstrøelsesareal skal flyttes længere mod syd. Dybstrøelsesarealet vil få udvendigt foderbord mod syd.

Den nuværende fodergang i midten af stalden er 2,2 m bred og der etableres 60 nye senge af 1,25 m i bredde. 0,65 m af gangen mod øst inddrages til sengene, så de bliver lange nok til at opfylde dyrevelfærdskrav. Det nye ekstra areal udgør således 165 m², som angives som nyt produktionsareal med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, idet sengene vil ligge i tilknytning til et sådant gulv i den østlige side af stalden. Dybstrøelsesarealet i stalden vil blive flyttet mod syd og angives delvist som nyt produktionsareal. Der indrettes separationsbokse med dybstrøelse samt et andet område med dybstrøelsesbokse på i et område på maks. 8,7 m x 15,2 m. Resten af arealet, hvor der tidligere har været dybstrøelsesbokse ændres dels til 8 ekstra senge samt til gangareal, hvor køerne kan gå ud til de udvendige ædepladser og foderborde. Gulvet

indrettes som fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, og skraberne flyttes så gulvet skrubes med de eksisterende langsgående spalteskrabere. Arealet der ændrer gulvtype bliver på 4,2 m x 15,2 m.

De udvendige ædepladser etableres med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb i 4 m's bredde på den vestlige side af kostalden og 5 m's bredde på den østlige side. På ydersiden af ædepladserne etableres foderbord på 1 m i bredden med hældning ind mod ædepladsen og på ydersiden heraf etableres befæstet areal med hældning væk fra området hvor foderet lægges. Den vestligste ædeplads bliver på ca. 4 m x 82 m og østligste ædeplads bliver på ca. 5 m x 55,3 m.

I alt etableres således $165 \text{ m}^2 + 63,84 \text{ m}^2 + 328 \text{ m}^2 + 276,5 \text{ m}^2 = 833 \text{ m}^2$ nye produktionsarealer med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb og 132 m^2 dybstrøelsesareal i kostalden. Da der er godkendt 73 m^2 med dybstrøelse i stalden, og nye arealer med dybstrøelse kan etableres uden gennemgribende renoveringer (primært skal der flyttes inventar), er kun de 59 m^2 vist som nye produktionsarealer.

Muligvis vil der blive fjernet nogle sengebåse i den sydøstligste del af stalden for at lave adgang til nyt opsamlingsareal på en del af kalvepladsen. Opsamlingsarealet vil blive rengjort efter malkning og er derfor ikke vist som produktionsareal. Det er valgt ikke at reducere produktionsarealet, idet det ikke vides, hvor mange sengebåse mv. der i givet fald vil blive fjernet.

Kostaldens fast drænedede gulv med skraber og ajleafløb lever fortsat op til, at der er maks. 5 % lysningsareal i gangarealerne.

I velfærdsstalden ønskes den nordlige del af bygningen inddraget til produktionsareal. Umiddelbart er der kun planer om at etablere nye dybstrøelsesbokse i den østligste side, men for en sikkerheds skyld ansøges om nyt produktionsareal på begge sider af fodergangen. Det maksimale dybstrøelsesareal i stalden bliver således $2 \times 13,5 \text{ m} \times 40 \text{ m} = 1.080 \text{ m}^2$, hvoraf de 329 m^2 er nye produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Kalveplads	747	Naturlig ventilation	3 m	(#651851) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	150
				(#651848) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	64
11 Velfærdsstald	1256	Naturlig ventilation	3 m	(#659048) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	329
				(#651860) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	62
14 Kalvestald	255	Naturlig ventilation	3 m	(#651861) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	255
				(#663043) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	833
Kostald inkl. ædepladser	3609	Naturlig ventilation	6 m	(#663042) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	59
				(#663041) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	882
				(#663040) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	73
				(#663039) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1536
Sum						4932

Tabel 3: Stalde, staldstørrelser, ventilationstype og højde, dyre- og gulvtype, udegående dyr og størrelse af produktionsarealer i ansøgt drift

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 4.

På nuværende tidspunkt er der ikke en møddingsplads på husdyrbruget. Dybstrøelse muges ud fra afsnit med dybstrøelse direkte til lastbil, som kører dybstrøelsen til biogasanlæg. Fremadrettet vil dybstrøelse blive kørt over til den nye møddingsplads/afhentningsplads, der etableres syd for den store gyllebeholder. Pladsen etableres, så der er god plads til, at lastbiler kan manøvrere rundt i forbindelse med læsningen. Pt. er der ingen planer om at etablere en intern kørevej til møddingspladsen mv. Der vil blive kørt ad Midtervej og Kærmosevej ved transport til og fra møddingspladsen. Dybstrøelse, der ikke afhentes med det samme, overdækkes med tætsluttende og vandtæt presenning eller lignende.

Ved begrænsning af et areal til opbevaring af husdyrgødning, skal nudrift og ansøgt drift jf. lovgivningen vises ens i ansøgningskemaet. Der er derfor ikke vist areal for møddingsplads i nudrift.

For at have kapacitet nok til gylle efter udvidelsen, ansøges om en ny gyllebeholder på 3.870 m³. Der ansøges endvidere om en ny beholder på 99 m³ til overfladevand fra ensilagepladserne, så vandet kan udvandes med sprinkler- eller vandingsanlæg. Der isættes en pumpe, som kan pumpe overfladevand til den lille gyllebeholder på 1.800 m³ i perioder med vandmættet eller frossen jord, hvor vandet ikke må udvandes på marker.

Gylle afhentes af biogasanlægget fra fortanken nordøst for kostalden. Afgasset biomasse leveres retur i gyllebeholderen på 3.870 m³. Når den nye gyllebeholder er opført, vil denne også blive benyttet til afgasset biomasse. På nuværende tidspunkt er der aftale med biogasanlæg om at modtage alt dybstrøelse og ca. 7.000 ton gylle.

Den eksisterende gyllebeholder på 3.870 m³ er teltoverdækket, og der ansøges om mulighed for at teltoverdække den nye gyllebeholder. Teltoverdækningen ønskes dog ikke som et krav, således at denne senere kan benyttes til at opfylde BAT-krav i forbindelse med en eventuel senere udvidelse eller ændring. Der bliver etableret påfyldetrage i teltoverdækningerne, som kan benyttes når tankvogne skal levere afgasset gylle.

Det er en maskinstation, der står for udbringningen af gylle og afgasset biomasse fra husdyrbruget. Maskinstationen benytter nedfældere og gyllevogne med kapacitet til 25 m³ gylle/afgasse biomasse med læssekran med automatisk tilbageløb af skum mv. til gyllebeholder.

Opbevaringslagre				
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Areal Dimension (m ²)
Ansøgt drift				
Berigtiget gyllebeholder på 3.870 m ³	Flydende			871
Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	Flydende			871
Ny møddingsplads	Fast			680
Nudrift				
Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Flydende			437
Godkendt areal for gyllebeholder ved Kærmosevej	Flydende			806
8 års drift				
Gyllebeholder på 1800 m ³ ændres til overfladevand	Flydende			437
Tidligere møddingsplads	Fast			100

Tabel 4: Oversigt over opbevaringsanlæg

Den eksisterende gyllebeholder på 3.870 m³ er angivet som "ny", idet gyllebeholderen blev etableret med en lidt større overflade end oprindeligt ansøgt (godkendt med 806 m² men er reelt på 871 m²).

Det samlede dyrehold forventes efter udvidelsen at blive på ca. 500 køer og ca. 350 opdræt, hvor af ca. 200 opdræt fra ca. 6-7 mdr. til ca. 22 mdr. flyttes til kviehotel. Fra produktionen er ved fuld produktion beregnet

en gødningsproduktion på ca. 15.236 m³ gylle pr. år inklusiv regnvand fra ny møddingsplads, ensilagepladser mv. Der indgås opbevaringsaftale for ca. 2.000 m³ gylle inden fuld produktion.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens³ krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldes ved fuld produktion ved opbevaring i ejede og lejede gyllebeholdere. Der er fremsendt kapacitetsberegning til kommunen.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til det forventede dyrehold, samt at opbevaringskravet på minimum 9 måneders opbevaringskapacitet kan opfyldes. Opbevaringskravet på 9 måneder er et lovkrav og skal opfyldes, uanset hvilke vilkår der eventuelt stilles i miljøgodkendelsen.

3.1.3 Drift af anlægget

Driften af husdyrbruget varetages af ansøger og 7 medarbejdere. Efter udvidelsen vil der skulle ansættes yderligere en medarbejder. Driften af husdyrbruget er beskrevet under de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan det nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele reparerer eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen uden teltoverdækning
- Der er sundhedsrådgivning med dyrlægebesøg hver uge
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der gennemføres årlig kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Serviceeftersyn på malkekarrusel og køletanke overholdes
- Slukningsudstyr udskiftes ved behov (egenkontrol)
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal (maskinstation)

Husdyrbruget leverer mælk til Arla, og skal derfor leve op til Arlagårdens omfattende egenkontrolprogram med hensyn til sundhed, hygiejne og dyrevelfærd.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Som beskrevet omhandler ansøgningen en udvidelse med udvendige ædepladser og foderborde, etablering af nye produktionsarealer i eksisterende stald/lade, en ny gyllebeholder, en ny møddingsplads samt et nyt

³ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning BEK nr 2243 af 29/11/2021

råvarehus og en ny fodersilo. Herudover etableres asfalterede kørearealer nord for staldene og ned langs hele eller dele af staldene (se bilag 1).

Det er muligt, at en del af kalvepladsen inddrages til opsamlingsplads til køer på ca. 5 m x 30 m op langs stalden. Arealet vil i givet fald blive rengjort efter malkninger og vurderes derfor ikke at skulle angives som nyt produktionsareal.

De nye anlæg forventes at få følgende dimensioner:

- De nye udvendige ædepladser etableres op langs stalden og støbes i beton og får hældning ind mod midten til et ajledræn samt skraber, der skraber gødning til tværkanal mod nord. På den anden side af ædepladserne væk fra stalden støbes mindst 2 m til foderbord/køreareal i beton. Den første meter hvor foderet lægges får fald ind mod det fast drænede gulv og resten får hældning væk fra ædepladsen. Arealerne i tilknytning hertil støbes i asfalt og kommer til at udgøre kørearealer.
- Den nye gyllebeholder forventes at blive en 3.870 m³ gyllebeholder med skrå bundplade fra Spæncom tilsvarende gyllebeholderen ved Kærmosevej. Etableres teltoverdækning bliver det af samme type og farve som den eksisterende teltoverdækning.
- Den nye møddingsplads bliver på ca. 20 m x 34 m og får minimum 1 m og maks. 3 m høje mure mod øst, syd og vest og randzone mod nord. Der etableres afløb til den eksisterende gyllebeholder på 3.870 m³. Afgrænsningsmure forventes etableret i bloksten eller betonelementer og bunden støbt i beton.
- Råvarehuset forventes etableret med stålspær og grå fibercementtag og sider mod nord, vest og syd i med beton og trykimprægneret træ tilsvarende velfærdsstalden fra 2021 og vil få en maks. højde på op til 7 m. Råvarehuset forventes etableret i en kote mellem ½ og 1 m lavere end malkestalden.
- Ny 12 ton fodersilo forventet i gråhvid glasfiber på ca. 2,4 m i diameter og ca. 7 m høj opstillet på betonplattform nord for foderladen.
- Ny beholder til overfladevand fra ensilagepladser på 99 m³. Beholderen mures enten op i bloksten med støbt bund og svummede sider eller bliver en færdigfremstillet betonbeholder i elementer eller helstøbt. Beholderen får beton- eller metallåg. Der etableres dykpumpe med flyder, så vand kan pumpes til gyllebeholderen på 1.800 m³ i tilfælde af længerevarende perioder med frossen eller vandmættede marker.

Placeringer af stalde og anlæg mv. fremgår af oversigtskortet i bilag 1. Der er ikke planlagt nedrivning eller fjernelse af eksisterende bygninger eller anlæg.

Der vil forud for de enkelte ændringer/etableringer blive indsendt de nødvendige byggeansøgninger mv.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger har desuden dyrehold på Kongevej 250, 6510 Gram, hvor der er opdræt i lejede stalde.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

3.4.1 Landskab

Husdyrbruget ligger i Tønder Kommune mellem Toftlund og Gram og nord for bebyggelsen Stenderup. Geologiske ligger husdyrbruget på overgangen mellem en hedeslette og en ældre moræneflade og landskabet fremstår med et relativt fladt landskab mod nordøst og et stigende terræn mod sydvest.

Husdyrbruget ligger delvis afskærmet af hegnsbeplantninger langs Gramvej, Midtervej og Kærmosevej.

Ifølge Plandata.dk ligger husdyrbruget i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagte områder. I forhold til landskabelige udpegninger ligger husdyrbruget uden for udpegningerne Særligt værdifuldt landbrugsområde, Bevaringsværdigt landskab, Større sammenhængende landskaber, Værdifulde geologiske områder og Kystnærhedszonen.

Husdyrbrugets bygninger er opført i røde mursten, røde og lysegrå stålplader, grå betonvægge og ufarvet træ med grå fibercementtage. Det nye råvarehus bliver maks. 7 m højt og etableres i samme materiale og farver som de eksisterende bygninger. Den nye fodersilo forventes at blive en gråhvid glasfibersilo på ca. 7 m i højden og den nye gyllebeholder bliver identisk med den gyllebeholder, som den bygges op ad. Møddingspladsens mure forventes at blive med grå betonmure eller bloksten, og vil dermed blive i samme farvenuance som den eksisterende gyllebeholder med teltoverdækning.

De højeste bygninger på husdyrbruget er kostalden der er ca. 10,5 m i kip.

Der er ingen planer om at fjerne eller etablere ny beplantning, bortset fra, at der vil blive tyndet lidt i beplantningen umiddelbart øst for kalvestalden for at sikre et godt luftskifte i stalden.

Vurdering af landskabelige forhold

Da de udvendige ædepladser og foderborde etableres i tilknytning til kostalden og det nye råvarehus og den nye gyllebeholder samt møddingsplads etableres i tilknytning til henholdsvis malkestalden og eksisterende gyllebeholder på 3.870 m³, vurderes husdyrbruget fortsat at fremstå samlet. Gyllebeholderen på 3.870 m³ ligger ca. 110 m nordøst for velfærdsstalden. I forhold til, at hovedreglen er, at der skal bygges i tilknytning til det eksisterende bygningsæt, så vil det fremstå mere rodet, hvis en ny gyllebeholder med teltoverdækning etableres i umiddelbar tilknytning til staldene, frem for hvis den etableres som ansøgt. Endvidere er den lavere placering i landskabet ud til Kærmosevej at foretrække i forhold til synlighed på lang afstand.

3.4.2 Kulturarv

Husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Der er ikke registreret fund eller fortidsminder i umiddelbar nærhed til husdyrbrugets stalde og anlæg. Nordvest for husdyrbruget er registreret en helligkilde.

Figur 2: Kortudsnit fra www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/, Blå cirkel er et ikke fredet fund og orange streg er et registreret dige

I forhold til arkitektonisk arv så skal der ikke ske nedrivning af bygninger, og der ligger ingen fredede bygninger eller bevaringsværdige bygninger med høj bevaringsværdi, som vil have indkig til husdyrbruget, eller som vil skæmmes af husdyrbrugets udvidelse. Husdyrbruget ligger ligeledes uden for Kirkebyggelinje, Kulturhistorisk bevaringsværdier og Værdifulde Kulturmiljøer.

Vurdering af kulturarv

Da de nye anlæg mv. ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturudpegninger og der ikke er registreret fund i husdyrbrugets umiddelbare nærhed, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil kunne påvirke registrerede fortidsminder eller kulturudpegninger negativt.

Uanset dette skal der i forbindelse med gravearbejde være fokus på at stoppe udgravningen og tilkalde Haderslev Museum, hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde.

3.4.3 Materielle goder

Begrebet materielle goder er et begreb, der ikke benyttes i det daglige sprog. Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan

blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i efterfølgende afsnit, overholdes de fleste afstandskrav.

Vurdering af materielle goder

Med ca. 240 m fra nærmeste nye eller udvidede arealer eller anlæg til nærmeste nabo (fra ny udvendig ædeplads vest for kostalden til nabobeboelsen på Gramvej 9) vurderes husdyrbruget ikke at kunne påvirke naboers materielle ting og ejendomme væsentligt.

3.4.4 Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 7 overholdes for alle etaper, idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

samt mere end 10 m fra

- ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder
- nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder

I tabellerne herunder er afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 vist:

Nærmeste vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Ny fodersilo	351
Staldbygning	11 Velfærdstald	300
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	137

Nærmeste sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Nyt råvarerhus	348
Staldbygning	Kontakt inkl. ardeplæder	307
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	485

Nærmeste naboskel (som ikke er til vej) - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Ny fodersilo	721
Staldbygning	Kontakt inkl. ardeplæder	636
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	518

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Nyt råvarerhus	3102
Staldbygning	14 Kalvestald	3099
Gødningslager	Ny mæddingsplads	3199

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Nyt råvarerhus	337
Staldbygning	Kontakt inkl. ardeplæder	240
Gødningslager	Ny gyllebeholder på 3.870 m ³	362

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Ny fodersilo	19
Staldbygning	14 Kalvestald	6
Gødningslager	Ny mæddingsplads	127

Nærmeste aktive vandværksboring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Nyt råvarerhus	3848
Staldbygning	14 Kalvestald	3841
Gødningslager	Ny mæddingsplads	3936

Kærmosevej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Ny fodersilo	183
Staldbygning	11 Velfærdstald	161
Gødningslager	Ny mæddingsplads	15

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Driftbygning	Nyt råvarerhus	41
Staldbygning	Kalveplads	27
Gødningslager	Ny mæddingsplads	173

Tabel 5: Afstande jf. Husdyrbruglovens § 6 stk. 1 nr. 4 og § 8 stk. 1

3.4.6 Jordarealer og jordbund (D1c)

Alle stalde, kanaler, fortanke, gyllerør, gyllebeholdere, ensilagepladser, beholder til overfladevand fra ensilagepladser, udvendige ædepladser og foderborde er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

I forbindelse med etableringen af den nordligste del af kostalden, velfærdsstalden og den nordligste del af ensilagepladserne er der benyttet slagge. Det overvejes, om der også skal benyttes slagge under de nye befæstede pladser. Der vil blive ansøgt om særskilt miljøgodkendelse til udlæg af slagge.

Husdyrbruget ligger uden for råstofgraveområde.

Vurdering

Da stalde, kanaler, fortanke, gyllerør, gyllebeholdere og ensilagepladser er og bliver udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ved normal drift ikke kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund. Udlæg af slagge vurderes ikke at kunne medføre forurening, når det håndteres og udlægges i overensstemmelse med vilkår i en miljøgodkendelse til slaggeudlæg.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 6. Merdepositionen i forhold til nudrift er beregnet større end reelt, idet det er valgt at vise den eksisterende gyllebeholder på 3.870 m³ som ny for at berigtige gyllebeholderens areal (se punkt 3.1.2).

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4305,4	767,6	5073,1
Nudrift	3112,1	335,9	3448,0
8 års-drift	1727,4	210,7	1938,1

Tabel 6: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer, som fremgår af tabel 7. Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af figur 4 og 5, og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 8.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL4 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lagere) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 7: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

⁴ Naturbeskyttelsesloven, Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1392 af 04/10/2022

Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Eng V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,7	0,3	1,2
Sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,5	0,2	1,0
Nærmeste kat. 2 areal jf. Husdyrgodkendelse.dk	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose SV - vist som kategori 2 mose i tilladelse?	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Tidvis våd eng	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,1
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Sø Ø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,3	0,2	0,5
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,0	0,4	1,8
Kategori 2 mose V jf. kommunens interne kort	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Mose V - også kategori 3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,4
Mose, NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,4	0,2	0,6
Mose V - vist som kategori 2 mose i tilladelse?	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 8: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er en tidvis våd eng, der ligger i habitatområdet Lindet Skov, Hønning Mose, Hønning Plantage og Lovrup Skov godt 5 km sydvest for husdyrbruget (se figur 5). Da der er mere end 4 km til nærmeste kategori 1 natur, er der ikke brugt tid på at vurdere, om der er andre husdyrbrug der påvirker kategori 1 naturen, idet Husdyrgodkendelse.dk altid beregner en deposition til punkter længere væk end 4 km til 0,0 kg N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg N/ha/år til kategori 1 natur er således overholdt.

Kategori 2 natur

Der er udpeget de nærmeste kategori 2 naturarealer i følge Husdyrgodkendelse.dk og Tønder Kommunes interne kort. Der er endvidere udpeget 2 andre punkter, der var udpeget i forbindelse med tidligere ansøgningskemaer i Husdyrgodkendelse.dk. Til alle punkter viser beregningerne, at der er en totaldeposition til

punkterne på 0,0 kg N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens totaldepositionskrav til kategori 2 natur på maksimalt 1,0 kg N/ha/år overholdes således.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er nogle moser ca. 300-1.000 m fra husdyrbruget, hvoraf den ene også er udpeget som kategori 3 skov.

Ud over de ovenfor beskrevne naturpunkter er der desuden foretaget depositionsregninger til de nærmeste § 3 registrerede naturområder, som er nogle søer/vandhuller og en eng.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at den maksimale merdeposition til naturpunkterne er på 0,0-1,0 kg N/ha/år. Det skrappeste krav, kommunen kan stille til kategori 3 natur, er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år.

Der er ikke udspecificeret tålegrænser for alle naturtyper. DCE under Aarhus Universitet har fastsat empirisk baserede tålegrænser for forskellige naturtyper (se tabel 9 herunder).

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrænser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.

Naturtype	Tålegrænse	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og grønsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 9: Tålegrænser for terrestriske naturtyper⁵.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis skal der ved vurdering af ammoniakdeposition til natur og tålegrænser benyttes et 3-års gennemsnit for baggrundsbelastningen. Gennemsnittet af baggrundsbelastningen fra ammoniak for 2019-2021 er, for det 5,6 km x 5,6 km grid som husdyrbruget ligger i, på 14,8 kg N/ha/år jf. kortlaget "Samlet deposition af kvælstof til miljøgodkendelse (2019-2021)" i Danmarks Miljøportal. Endvidere skal husdyrbrugets beregnede totaldeposition lægges sammen med baggrundsbelastningen, når det skal vurderes, om tålegrænser er overskredet.

Mosen/skoven øst for den nye stald, der modtager 1,0 kg N/ha/år i merdeposition, forventes ikke at være en mosetype med lav tålegrænse, men kan formodentlig henføres til "kalkrige moser og væld, rigkær" med en tålegrænse på 15-30 kg N/ha/år.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Med 14,8 kg N/ha/år i baggrundsdeposition og en totaldeposition fra husdyrbruget på 1,8 kg N/ha/år til mosen/skoven mod øst bliver den samlede deposition på 16,6 kg N/ha/år, hvilket ligger i den nedre tålegrænse for den forventede mosetype. Det vurderes derfor, at merdepositionen ikke kan påvirke mosen/skoven væsentligt negativt.

⁵ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

Da Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1, 2 og 3 natur overholdes, samt at der er en begrænset merdeposition til kategori 3 natur og andre naturområder, vurderes ammoniakdepositionen ikke at kunne påvirke områderne væsentligt negativt.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

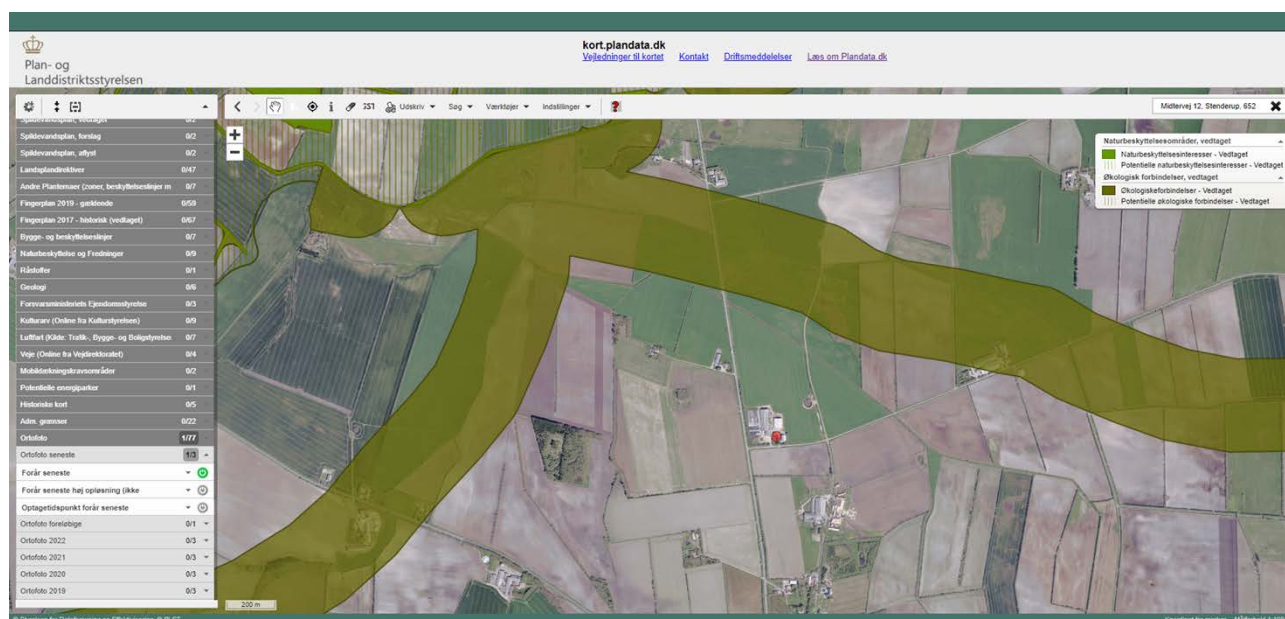
FN definerer biodiversitet som: *"Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismerne indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer."* Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder eller fjernes større beplantninger. De arealer, der inddrages til udvendige ædepladser og foderborde, ny gyllebeholder og møddingsplads, nyt råvarehus samt kørearealer anvendes på nuværende tidspunkt til kørearealer, diverse oplag eller intensivt dyrket mark, og kan derfor ikke have været leve-, yngle- eller opholdssteder for bilag IV-arter.

Husdyrbruget ligger uden for områder, der er udpeget til økologiske forbindelse eller naturbeskyttelsesinteresser. De nærmeste områder med økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesinteresser fremgår af nedenstående kortudsnit.

Figur 6: Udpegninger af økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesinteresser fra Plandata.dk

Bilag IV-arter

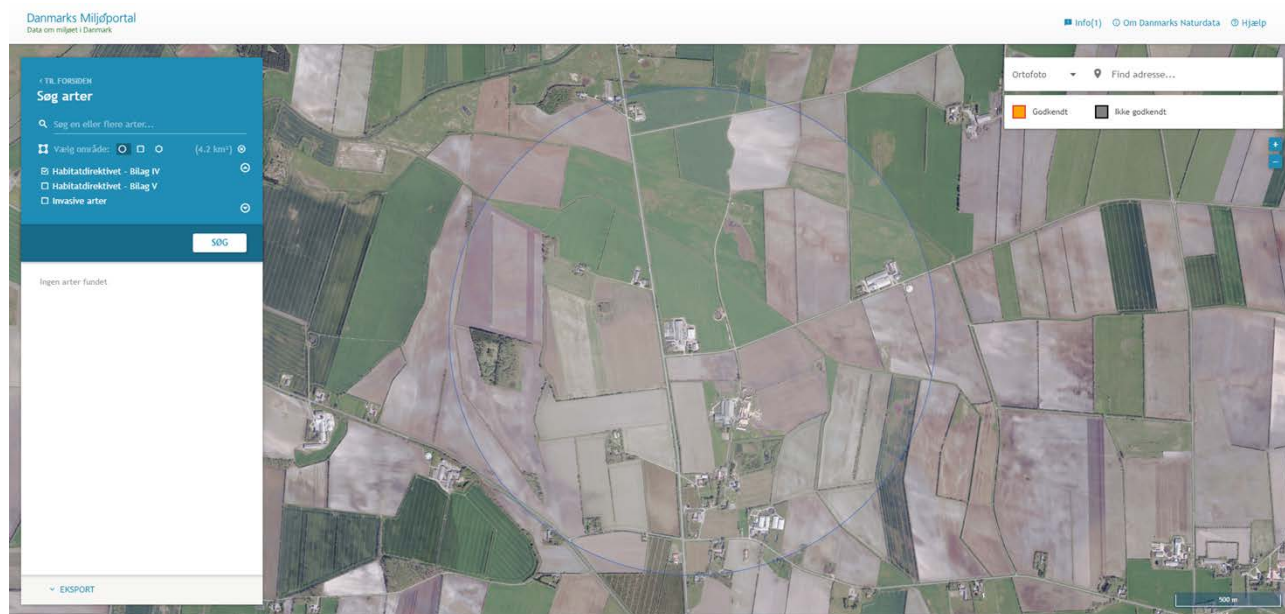
Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁶ fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter⁷. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:
Vandflagermus	<i>Myotis daubentonii</i>
Brunflagermus	<i>Nyctalus noctula</i>
Sydflagermus	<i>Eptesicus serotinus</i>
Pipistrellflagermus	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
Dværgflagermus	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
Odder	<i>Lutra lutra</i>
Markfirben	<i>Lacerta agilis</i>
Stor vandsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Spidssnudet frø	<i>Rana arvalis</i>

Tabel 10: Liste over potentielle bilag IV-arter i området

Ifølge kortene på Danmarks Miljøportal⁸ over registrerede bilag IV-arter, er der ikke registreret bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

Figur 7: Kortudsnit fra Danmarks Miljøportal over arter

⁶ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

⁷ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/Sr50.pdf>

⁸ <https://naturdata.miljoportal.dk/>

Da der ikke er registreret bilag IV-arter i nærheden af arealet, hvor de nye anlæg skal placeres, og da merdepositionen fra husdyrbruget er på maks. 1,0 kg N/ha/år til de nærmeste naturområder, vurderes ansøgningen ikke at kunne påvirke biodiversiteten negativt, herunder bilag IV-arter.

De potentielle bilag IV-arter, der kan forekomme i området, er som beskrevet i tabel 10 fem flagermusarter, odder, markfirben og to paddearter.

De arealer, der inddrages til nyt byggeri har hidtil været benyttet til markdrift, oplag eller kørearealer.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus.

Odder findes typisk i forbindelse med vandløbssystemer.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Nærmeste sådanne område er et dige ud til Kærmosevej

Flere af områdets søer og vådområder **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Samlet vurdering

Ud fra den betragtning at en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af almindelige § 3 naturområder, vurderes det, at en maksimal merdepositionen på 1,0 kg N/ha/år til de nærmeste kategori 3 arealer ikke vil kunne udgøre en negativ påvirkning af naturområderne som yngle- og levesteder. Ammoniak er så vidt vides ikke direkte skadelig for bilag IV-arter eller for andre arter. Den umiddelbart største trussel vil være tilgroning af lysåbne arealer.

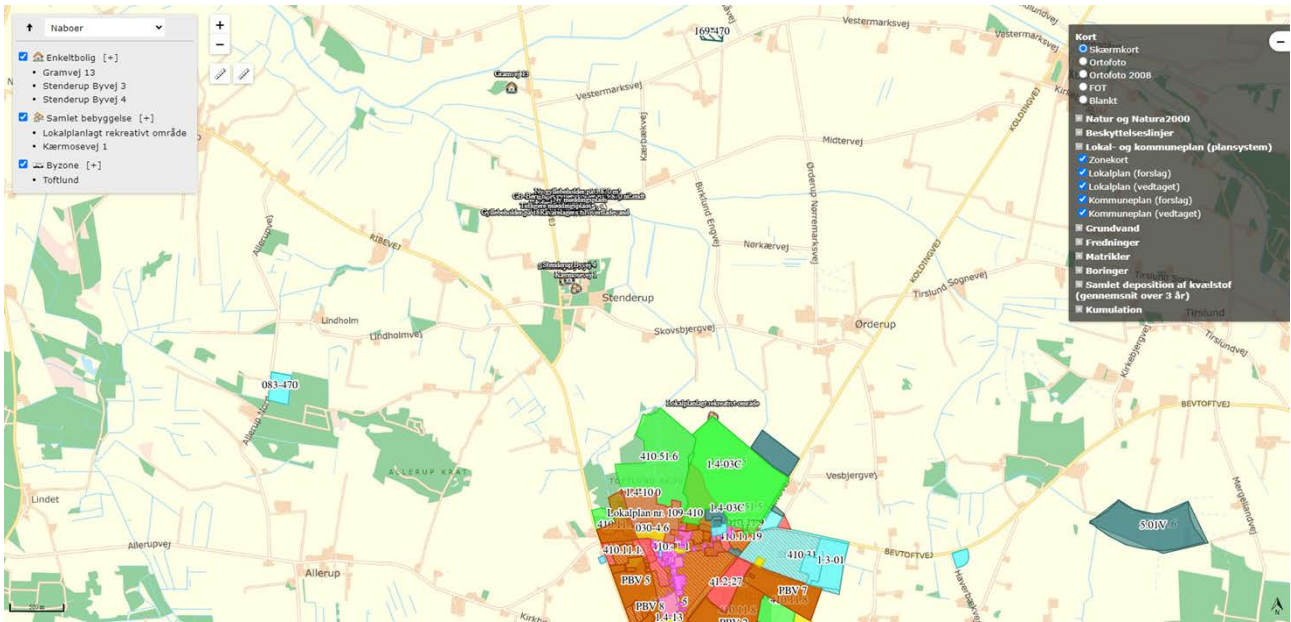
Pga. afstanden til potentielle yngle- og levesteder som fx skove og andre naturarealer, vandløb mv., samt da der ikke fjernes større eller ældre beplantninger, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige opholdssteder, vurderes det derfor, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters eller andre arters yngle- eller levesteder negativt.

Når de generelle udbringningsregler for husdyrgødning, samt anvendelse af bekæmpelsesmidler overholdes, vurderes der ikke at kunne ske væsentlig påvirkning af biodiversiteten ved markdriften.

3.7 Lugtmission (B6, B4, E1b)

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i skema 242504 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 8.

Der er ikke kumulation med hensyn til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til nærmeste naboer og byzone, da der ikke er husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 100 m fra beboelsen Gramvej 13 og Stenderup Byvej 3 og 4 eller inden for 300 m fra byzonegrænsen til Toftlund. I forhold til den samlede bebyggelse udløst af Kærmosevej 1 er der muligvis kumulation med husdyrbruget på Skovsbjergvej 5, hvor der er sohold. Der er derfor valgt at vise kumulation med et andet husdyrbrug for punktet for den samlede bebyggelse.

Figur 8: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gramvej 13	0	FMK	123,6	123,6	1205,9	Ja
Stenderup Byvej 3	0	FMK	123,6	123,6	724,4	Ja
Stenderup Byvej 4	0	FMK	123,6	123,6	718,9	Ja
Kærmosevej 1	0	NY	385,2	346,7	816,8	Ja
Lokalplanlagt rekreativt område	1	NY	385,2	381,4	2491,1	Ja
Toftlund	0	NY	562,4	534,3	3056,8	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 519 m

Tabel 11: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone mv.

Lugtberegningerne viser, at alle lugtgeneafstande overholdes.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

Husdyrgodkendelse.dk beregner udelukkende lugt fra stalde. Ud over lugt fra staldene, kan der være lugt fra ensilage og fra gyllebeholdere. Fra gyllebeholderne kan der være lugtafgivelse i sær i forbindelse med omrø-

ring og pumpning. Teltoverdækninger vil formodentlig mindske lugt fra gyllebeholdere. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker.

Vurdering

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere og ensilagepladser indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk. Da der er/kommer ca. 210 m fra nærmeste ensilageplads, ca. 235 m fra udvendig ædeplads og ca. 360 m fra nærmeste opbevaringslager til nærmeste nabo (Gramvej 13), vurderes lugt fra disse ikke at kunne være generende for naboen eller andre naboer, der ligger længere væk.

På baggrund af ovenstående, samt at alle lugtgeneafstande overholdes, vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko for omgivelserne, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)

Der forekommer ingen stråling fra husdyrbrug. Der vil være emission af varme fra dyrene og gødningen. Varme fra mælkekølingen genbruges til opvarmning af brugsvand samt opvarmning af stuehuset.

Det er ikke fundet nødvendigt at kvantificere varmeemissionen.

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

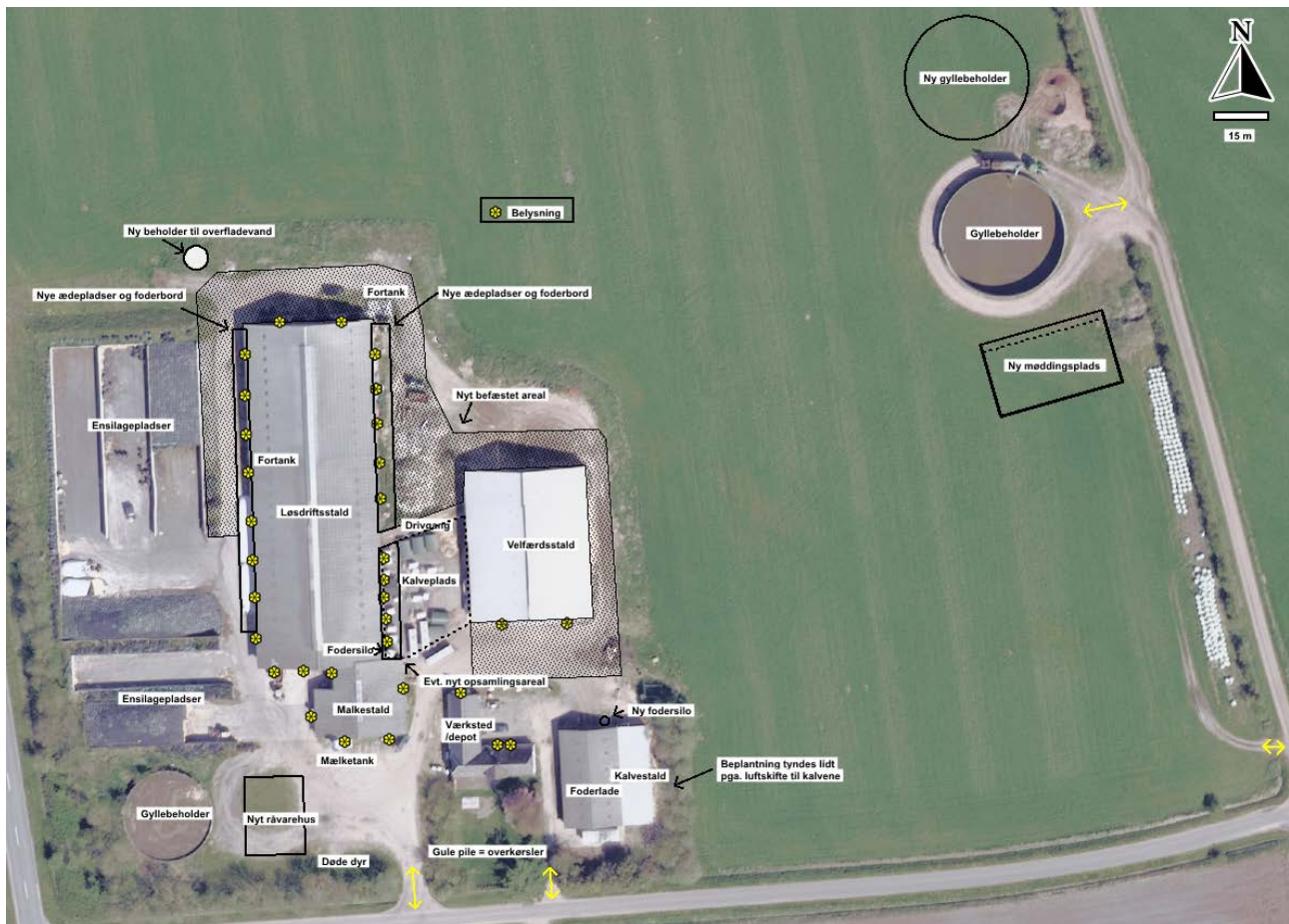
De største støjgener fra husdyrbruget vil være støjgener i forbindelse med stakning af ensilage, fodring, malkning (kompressor og malkeanlæg), gyllepumpning i forbindelse med pumpning til og fra gyllebeholder, flytning og udbringning af husdyrgødning, blanding af foder, tipning af foder i foderlade, indblæsning af foder i kraftfodersilo samt transport af dyr, foder, halm, mælk og gylle mv.

Der benyttes traktorpumpe ved pumpning af gylle. Gyllebeholderne fyldes med tankbiler og tømmes vha. gyllevogne med indbyggede pumpe-systemer, som er meget lidt støjende.

Foder blandes pt. ved ensilagepladserne kl. ca. 3.30 om morgenen. Malkning foregår både før og efter udvidelsen i malkekarrusel to gange om dagen fra kl. ca. 3.30 og igen fra kl. ca. 15.30. Efter udvidelsen er det muligt, at der skal blandes foder om eftermiddagen også.

Der er ingen naboer, der ligger tæt på overkørsler til husdyrbruget, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr mv.

Støjkluder fremgår af nedenstående figur.

Figur 9: Støjkloder (og udvendig belysning)

Vurdering

Med en afstand på mindst 210 m fra nærmeste anlæg eller vejoverkørsel på husdyrbrug til nærmeste nabo-beboelse vurderes støj, herunder lavfrekvent støj, at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne, samt at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes.

Det forslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

Vurdering af støj i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.2 og 3.8.6.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transport til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen væsentlige ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med den ansøgte udvidelse af dyreholdet. Kilder kan fx være gyllepumper, traktorer (specielt ved stakning af ensilage), malkeanlæg samt andre maskiner.

Vurdering

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene.

Med en afstand på mindst 210 m fra nærmeste anlæg eller vejoverkørsel på husdyrbrug til nærmeste nabo-beboelse vurderes rystelser og vibrationer at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne.

Vurdering af rystelser i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

Støv vil primært forekomme i forbindelse med indkørsel af foder og halm, flytning og udbringning af gylle/afgasset biomasse og dybstrøelse samt markarbejde i tørre perioder, hvor jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet/skrabet vejarealer efter kørsel, når der er behov for det. Når kørearealerne rundt om staldene asfalteres vil støv fra kørsel internt på husdyrbruget blive reduceret.

Ensilage lægges på ensilagepladserne og overdækkes med fiberdug og plast. Foder tippes i foderladen og blæses ind i kraftfodersiloen. Kraftsiloen er udstyret med en støvcyklon. Der kommer et nyt råvarehus og en ny fodersilo, hvor der også vil blive tippet foder/blæst foder ind. Det er endnu ikke afgjort, om den nye fodersilo bliver med støvcyklon.

Vurdering

Med en afstand på mindst 210 m fra nærmeste anlæg eller vejoverkørsel på husdyrbrug til nærmeste nabo-beboelse og når der rengøres veje ved behov, vurderes støv at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne, hverken på nuværende tidspunkt eller efter udvidelsen.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)

Placering af eksisterende og forventet ny udvendig belysning fremgår af figur 9. Alle lamper mv. er lamper, der kun oplyser nærområdet. Belysningen er en blanding af almindelig tænd/sluk belysning, samt belysning der er sensor og timerstyret. Der er vågelys i kostalden om natten.

Se punkt 3.9.5 med hensyn til styringen af lyskilderne.

I forbindelse med transporter af mælk, dyr, foder, stakning af afgrøder på ensilagepladser og kørsel med husdyrgødning vil der holde/køre lastbiler og traktorer med lys på ved mælketank, stalde, foderlade, fodersiloer, råvarehus, ensilagepladser, gyllebeholdere og møddingsplads.

Vurdering

Med placeringen af den udvendige belysning, den etablerede beplantning, afstand til veje og naboejendomme vurderes lys ikke at kunne medføre gener for naboer eller vejtrafik.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Fluelarver bekæmpes ved hyppig udmugning ved kalve. Ved behov vandes med Neporex eller tilsvarende middel. Generelt er der ikke problemer med store forekomster af fluer.

Rotter bekæmpes via privat ordning (pt Rentokil). Der er pt. opsat ca. 25 klapfælder/giftkasser rundt omkring på husdyrbruget.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Transport i forbindelse med husdyrbruget sker via Midtervej og Kærmossevej.

Tunge transporter sker primært i dagtimerne. Dog vil der i forbindelse med udbringning af gylle og indkørsel af græs og majs køres uden for dette tidsrum for at få færrest muligt kørselsdage. Endvidere bestemmer Arla selv tidspunktet for afhentning af mælk, hvorfor afhentning af mælk også kan ske i nattetimerne.

Herudover er der kørsel med personbiler (medarbejdere, dyrlæge, kontrollanter mv.). Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 3-4 gange dagligt.

Tunge transportere (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Afhentning af mælk (tankbil, kapacitet til 36 ton)	ca. 183	ca. 183
Afhentning af tyrekalve (lastbil eller traktor og vogn)	ca. 52	ca. 52
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 24	ca. 24
Dyr til slagteri (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af foder fra foderstofforretning (lastbil, kapacitet til ca. 36 ton)	ca. 78	ca. 98
Diverse sækkevarer (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Indkørsel af græs og majs (traktor og vogn, kapacitet ca. 65 m ³)	ca. 252	ca. 300
Indkørsel af halm fra markstak eller fra maskinstation	ca. 26	ca. 26
Transport af dybstrøelse til ny møddingsplads (traktor og vogn, kapacitet til 12 ton)	0	ca. 189
Transporter af gylle/dybstrøelse/afgasset biomasse til/fra biogasanlæg fra (tankbil og lastbil med container, kapacitet til ca. 40 ton)	ca. 250	ca. 450
Udkørsel af afgasset biomasse fra gyllebeholdere (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 302	ca. 413
Dieselolie (lastbil)	ca. 12	ca. 12
Afhentning af erhvervsaffald + dagrenovation (lastbil)	ca. 12 + 26	ca. 12 + 26
Udkørsel af overfladevand (traktor og gyllevogn, kapacitet til ca. 25 ton)	ca. 164	ca. 164
I alt	ca. 1.405	ca. 1.973

Tabel 12: Skønnede antal transportere i nudrift og ansøgt drift

Transporter til møddingspladsen ved den teltoverdækkede gyllebeholder vil foregå ad Midtervej og Kærmosevej.

Kørsel med græs sker over ca. 6 dage i perioden ca. 20. maj til 1. november. Kørsel med majs sker koncentreret over ca. 2 dage normalt midt i september/oktober måned.

Transporter af gylle og dybstrøelse er beregnet ud fra normaltalsproduktion af gylle.

Vurdering

En forøgelse af antal transportere fra ca. 1.405 til ca. 1.973 transportere fra husdyrproduktionen vurderes at være en naturlig forøgelse af antallet af transportere med den ansøgte udvidelse. Antallet stiger primært som følge af udvidelsen af antal køer og pga. transportere til ny møddingsplads. Antal transportere i ansøgt drift er endvidere beregnet ud fra, at alt gylle og dybstrøelse afsættes til biogasanlæg, således beregningen er en worst case beregning.

Transporterne på offentlige veje vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transportere på vejene med hensyn til støj, vibrationer, rystelser mv. Transporten af dybstrøelse ad Midtervej og Kærmosevej vurderes at være af begrænset gene for færdslen på de to veje, da der er meget begrænset færdsel på disse veje, og der ikke ligger nabobeboelser op til vejstykket.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne. I forhold til husdyrbrug er der i følge Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tids-

punkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transporter.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr opbevares på spalter ud mod beplantningen til Midtervej syd for malkestalden. Døde dyr overdækkes med en kadaverkap. Døde dyr tilmeldes til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag. Daka genanvender døde dyr til at fremstille bl.a. biobrændstof og biodiesel.

Vurdering

Pga. pladsens placering kan ingen naboer eller forbipasserende bliver generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

Der er fokus på at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativ.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender som brændbart affald.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører og modtageanlæg. Der sker ingen ændringer i affaldstyper med det ansøgte.

Olieskift på maskiner foretages ved serviceeftersyn på eksternt værksted. Der er derfor ingen affaldsfraktioner i form af spildolie, olie- brændstoffiltre eller blyakkumulatorer.

Der er intet medicinaffald, da der kun benyttes afmålte doseringer.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg
Olief- og kemikalieaffald:			
Spraydåser	I malkestalden	Transporterer selv	Genbrugsplads
Kanyler i særlig beholder	I malkestalden	Dyrlæge tager med	Kendes ikke
Fast affald:			
LED-rør og alm. lysstofrør	I værksted	Transporterer selv	Genbrugsplads
Jern og metal	Lægges ved kalvestalden	U.L. Petersen Eff.	Kendes ikke
Overdækningsplast og plastsække	I container ved ensilageplads	Meldgaard Miljø A/S	Kendes ikke
Diverse brændbart, herunder tom medicinemballage	Kommes i dagrenovationens restaffaldsfraktion	Tønder Forsyning	Kendes ikke
Rent pap og papir	Samles i malkestalden	Transporterer selv	Genbrugsplads
Madaffald, glas, tekstilaffald og mad- og drikkevandskartoner	Kommes i dagrenovationens genbrugsfraktioner	Tønder Forsyning	Kendes ikke

Tabel 13: Affaldshåndtering og mængder

Den benyttede genbrugsplads er Høllerskov Genbrugsplads ved Toftlund.

I forbindelse med byggefasen for udvendige ædepladser og foderborde, gyllebeholder, møddingsplads og råvarehus forventes der meget lidt affald, idet anlæggene opføres af præfabrikerede elementer samt med bunde, der støbes på stedet med beton tilkørt med betonkanon.

Døde dyr er beskrevet under punkt 3.9.1.

Der sker ingen genvinding af affald på husdyrbruget.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes endvidere, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

På ejendommen er der to dieselloletanke i form af en 2.500 l tank fra 2014 og en 1.800 l tank fra 1997. Dieselloletanken fra 1997 vil blive sløjft/udskiftet senest i 2027. Begge tanke er opstillet nord for værkstedet i forbindelse med stuehuset. Oletankene står hævet på ben på befæstet areal. Der er ingen afløbsriste til overfladevand i nærheden af tankene.

Der opbevares ingen bekæmpelsesmidler til brug i marken på husdyrbruget.

Rengøringsmidler til rengøring af malkestald og mælketanke mv. står i malkestalden. Det maksimale oplag af vaskemidler er på ca. 600 l.

Vurdering

Med den beskrevne opbevaring af olie og kemikalier på husdyrbruget vurderes det, at der ikke er risiko for, at der under normale forhold kan ske udslip af sådanne stoffer. Husdyrbruget har en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvordan uheld med olie og kemikalier skal håndteres.

3.9.4 Råvarer (B7)

Foder til kvæg består af hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs og derudover indkøbt foder. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturenes behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagtekalv og slagteko). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

Mælkeproducenter er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Ensilage opbevares på ensilagepladserne og raps, rug, vitaminer, mineraler og mælkepulver opbevares i siloer samt i foderladen. Crimpet majs opbevares plastikemballeret i stakke i marken. Fremadrettet vil der også blive opbevaret foderprodukter i det nye råvarehus. Kun hvis ikke alt ensilagen kan være på ensilagepladserne, vil der blive opbevaret ensilage i markstak.

Der er ikke mulighed for at anvende fodringsteknikker som virkemiddel til at reducere ammoniakemissionen, idet fodringsteknikkerne ikke længere fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste. Der bør derfor ikke stilles vilkår om dokumentation af foderplaner og lignende. Husdyrbruget vil dog også fremadrettet udarbejde og følge foderplaner.

Vandforbruget er beskrevet i punkt 3.9.6.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes, at der anvendes BAT med hensyn til fodring.

3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)

På husdyrbruget anvendes der primært elektricitet til malkning, nedkøling af mælk, pumpning af gylle, belysning, skrabe anlæg, ventilatorer og øvrige elektriske maskiner samt forbrug i beboelsen. Diesel benyttes til traktorer mv.

Staldene og de øvrige driftsbygninger opvarmes ikke. Stuehuset opvarmes vha. genvundet varme fra mælkekølingen.

Energiforbruget er skønnet ud fra forbruget i 2023.

Type	Forbrug nudrift	Skønnet forbrug i ansøgt drift
EI	ca. 203.000 kWh	ca. 250.000 kWh
Dieselolie	ca. 30.000 l	ca. 37.500 l

Tabel 14: Energiforbrug

Der er frekvensstyrede vakuum- og mælkepumper i forbindelse med malkekarrusellen. I malkestalden, kalvestalden og velfærdsstalden er der etableret LED-belysning og i de øvrige bygninger sker udskiftningen til LED-belysning løbende.

Det er muligt, at der senere ønskes opsat solceller på en eller flere af driftsbygningerne, så der kan komme en vis egenproduktion af el. Pt. er der dog ingen konkrete planer om at gå i gang med en ansøgning om et solcelleanlæg.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra elskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 670 kWh pr. årsko (malkning med malkekarrusel) dog med mulighed for store variationer. Normtalsberegning kommer således frem til ca. 335.000 kWh ved 500 køer, mens det forventede elforbrug er skønnet til ca. 250.000 kWh. Det forventede elforbrug ligger således en del under normen.

Med genvinding af varme fra mælkekøling, frekvensstyrede vakuumpumper i forbindelse med malke anlæg og delvis LED-belysning vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi.

3.9.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige).

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af malke anlæg, kalvehytter og maskiner samt sanitære forhold og forbrug i boligen. Vand kommer fra Toftlund Vandværk.

Vandforbrug i ansøgt drift er skønnet ud fra forbruget i 2023.

Type	Forbrug i nudrift	Forbrug i ansøgt drift
Drikkevand og vaskevand i malkestald mv.	ca. 16.000 m ³	ca. 20.000 m ³
Vand til vask af kalvehytter og maskiner	ca. 50 m ³	ca. 50 m ³
Forbrug i beboelsen	ca. 100 m ³	ca. 100 m ³
I alt	ca. 16.150 m ³	ca. 20.150 m ³

Tabel 15: Vandforbrug

Af vandbesparende foranstaltninger er der drikkekar og drikkekopper til dyrene, og der benyttes højtryksrensere til vask af kalvehytter og maskiner mv.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er vandforbruget pr. ko af stor race på ca. 33 m³ og pr. opdræt på ca. 5,7 m³. Med forventet maks. 500 årskøer med småkalve 0-6 mdr. og kælvkvier beregnes normforbruget til ca. 17.200 m³.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Vurdering

Som beskrevet forventes vandforbruget på husdyrbruget at blive lidt højere end den beregnede mængde jf. normtalsberegningerne. Umiddelbart vurderes det, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er højere end nødvendigt. Normtallet er fra 2015 og er således ikke opdateret i en årrække.

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug. I stedet kan der stilles vilkår om, at vandforbruget skal opgøres årligt og fremvises ved tilsyn. Eventuelt kan der stilles vilkår om, at kommunen kan forlange drikkevandssystemet gennemgået af en fagperson, hvis der sker stigninger i vandforbruget, der ikke kan forklares med fx et øget antal dyr på husdyrbruget.

Stalde, herunder nye udvendige ædepladser og foderborde, gyllebeholdere, møddingsplads mv., fortanke, kanaler, gyllerør, ensilagepladser og beholder til overfladevand fra ensilagepladser er og bliver etableret tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

3.9.7 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af ledningsplanen, se bilag 2.

De nye udvendige ædepladser og foderborde langs kostalden vil aflede gylle og overfladevand via bund med hældning mod ajlerende og ædepladsen vil blive skrabet, så gyllen ender i en kanal nord for kostalden, hvorfra det vil løbe i fortanken ved staldens nordøstligste hjørne. De nye kørearealer vil primært få svagt fald mod nord, og overfladevandet vil således løbe ned på marken og nedsive herfra. De første ca. 2 m nord for skrabe-kanalen vil blive etableret med hældning ind mod skrabe-kanalen for en sikkerheds skyld.

Afløb fra kørearealet vest for den nordligste del af kostalden (ca. 350 m²) ønskes koblet til afløbet til rørledning til Andesnabbæk. Den nye møddingsplads vil få afløb til den eksisterende gyllebeholder ved kærmossevej.

Det etableres enten et sprinklingsanlæg eller tilkobles et vandingsanlæg, så overfladevand fra nye beholdere til overfladevand fra ensilagepladserne kan udvandes.

Spildevand fra beboelsen og toiletet i malkestalden ledes fortsat gennem minirensningsanlæg, hvorfra vandet ledes videre gennem rørledning til Andesnabbæk. Minirensningsanlægget serviceres af eksternt firma (BioKube). Der sker ingen ændringer af typen eller mængderne af sanitært spildevand som følge af det ansøgte.

Vask af kalvehytter og maskiner mv. sker med højtryksrenser med rent vand på kalvepladsen og vandet ledes sammen med overfladevandet mv. via stald til fortanken.

Der anvendes udelukkende godkendte sæbemidler ved vask af malkestald mv. Der er redegjort for mængder af spildevand og overfladevand til gyllebeholdere i kapacitetsberegningen (se punkt 3.1.2).

Overfladevand fra eksisterende tage ledes via rørledning til Andesnabbæk. Fra det nye råvarehus ønskes overfladevand koblet til samme rørledning. Tagfladen kommer til at udgøre ca. 380 m², hvilket giver anledning til en begrænset ekstra mængde overfladevand.

Af MiljøGIS for vandområdeplanerne 2021-2027⁹ fremgår det, at Andesnabbæk er målsat til en god økologisk og kemisk tilstand, men at vandløbet pt. har en ringe økologisk tilstand og en ukendt kemisk tilstand.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget ikke kan påvirke Andesnabbæk negativt, idet der kun udledes ekstra overfladevand fra det nye råvarehus og det nye asfalterede areal langs den nordvestlige del af kostalden, som kun benyttes i forbindelse med transporter.

Da husdyrbruget kun udleder tagvand og vand fra et køreareal, hvor der ikke sker forurenende aktiviteter, vurderes husdyrbruget ikke at bidrage til, at vandløbet ikke lever op til målsætningen om god økologisk og kemisk tilstand.

3.10 Klima (F4, F5f)

Mælkeproduktionen bidrager til udledning af klimagasser som metan, lattergas og CO₂. Det er især dyrenes omsætning af foder der bidrager til metanudskillelsen, og staldgødningen der bidrager til lattergas- og metanudskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Husdyrbruget leverer mælk til Arla Foods og bliver derfor tilskyndet til at arbejde på at reducere husdyrbrugets CO₂-aftryk. Det er Arlas Foods overordnede mål at reducere CO₂-udledningen med 30 procent inden 2030 og blive CO₂ neutral i 2050. Arla har lavet en ordning, så landmænd, der indrapporterer data via Arlas klimatjekværktøj, modtager et ekstra beløb pr. leveret liter mælk. De områder, der måles med klimatjekket er antal dyr, fodersammensætning, produktion af afgrøder, anvendelse af gødning, håndtering af husdyrgødning, anlæg på gårdens område, forbrug af elektricitet, brændstof og vedvarende energi.

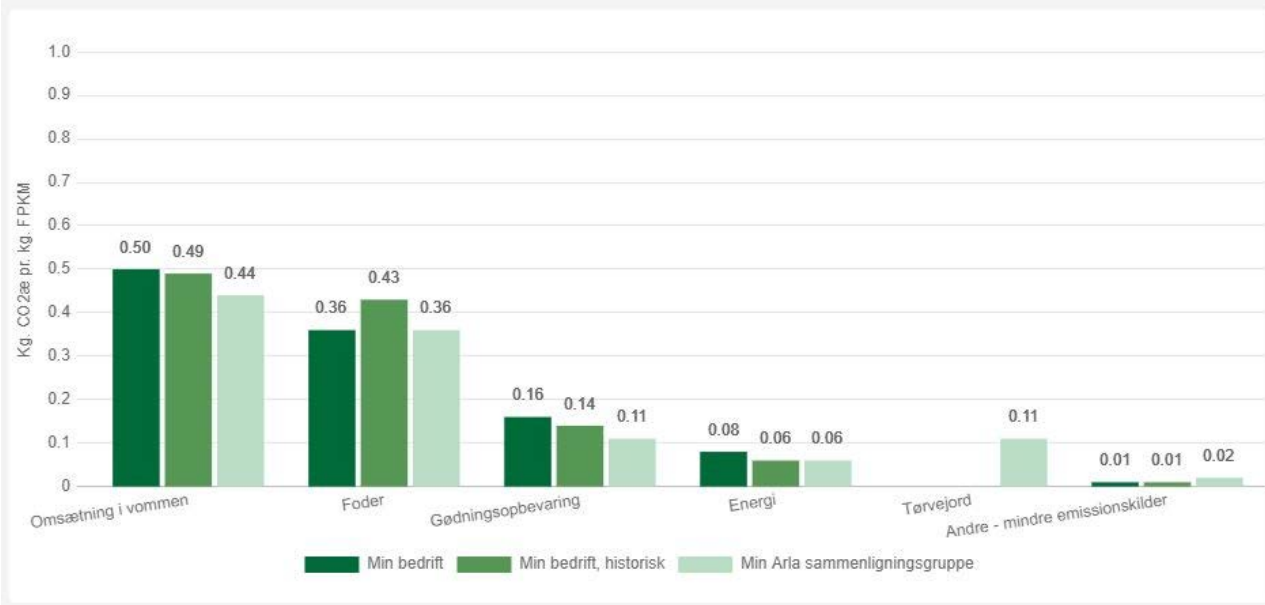
Med den nuværende udvikling falder CO₂-udledningen i gennemsnit med ca. 1 % om året for malkekvægsbesætninger. Det er Arla Foods mål, at andelshaverne skal øge reduktionen til ca. 3 % om året.

Herunder ses uddrag fra klimatjekket.

⁹ <https://miljogis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>

DETALJERET CO2 AFTRYK

Herunder vises et generelt overblik over CO₂ emissioner pr. kilde. For detaljeret visning, se venligst [Emissionskilder](#)

Figur 10: Uddrag af klimatjek for husdyrbruget på Midtervej 12

Arla er endvidere i gang med at se på muligheden for at mindske udledningen af metan. Arla har sammen med Aarhus Universitets Center for Cirkulær Bioøkonomi oprettet et professorat og et 5-årigt projekt, der skal undersøge muligheden for at reducere klima- og miljøpåvirkningen fra mælkeproduktionen ved i langt højere grad at udnytte lokalt producerede biomasser og at se på nye måder at sammensætte foderblandingerne.

Jo mere af husdyrgødningen der køres til biogasanlæg til afgang, des færre klimagasser udleder husdyrbruget i forhold til et tilsvarende husdyrbrug, der ikke leverer husdyrgødning til afgang i biogasanlæg¹⁰.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger et godt stykke fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Over de seneste 8 år har nedbøren svinget med et gennemsnit på 933 mm om året for Tønder Kommune. Da husdyrbruget ligger ca. 25 m over havoverfladen, vil stigende havvandstigninger ikke kunne påvirke husdyrbruget i dets forventede levetid.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstandsstigning i forbindelse med vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Af figur 11 herunder fremgår, hvilke bygninger der potentielt kan blive påvirket ved værst tænkelige nedbørsmængde.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser på husdyrbruget eller forurening som følge af store nedbørsmængder.

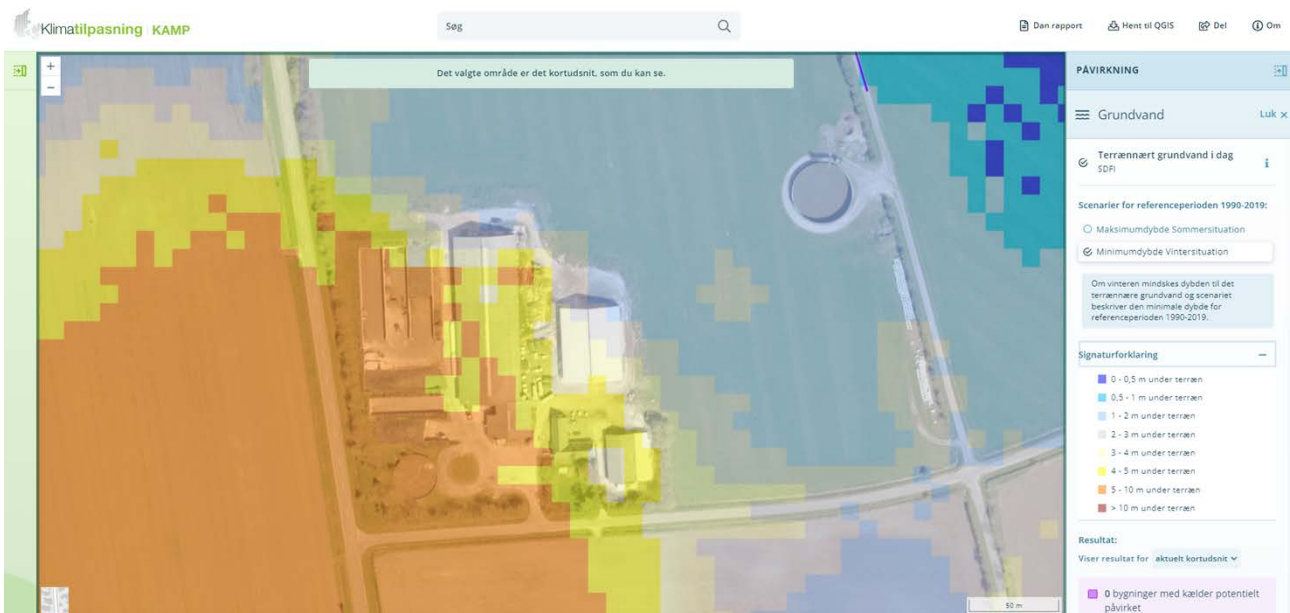
¹⁰ <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsoegsbiogasanlaeg/biogas-mke>

Figur 11 Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Af figur 12 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står med en højde på ca. 1-10 meter under terræn i vintersæsonen. Dette kan have betydning i forbindelse med tømninger af gyllebeholdere. Gyllebeholderen ud til Kærmosvej er etableret med omfangsdræn og inspektionsbrønd, hvilket den nye gyllebeholder også vil blive. Forud for bundtømning vil inspektionsbrønde blive tjekket, og der vil ikke blive tømt længere ned end til grundvandshøjde. Ved fyldning bør der startes op med fyldning i begge tanke, så det sikres, at grundvandet på intet tidspunkt kommer til at stå højere end væskestanden i gyllebeholderne.

Figur 12: Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger uden for et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem deltagelse i Arlas Klimatjek får et redskab, som gør det mere synligt, hvor der kan sættes ind i forhold til at forbedre husdyrbrugets CO₂-udledning. CO₂-udledningen forventes derfor at falde i de kommende år. I forvejen er klimabelastningen reduceret betragteligt ved afgangning en stor andel af husdyrbrugets husdyrgødning i biogasanlæg.

Pga. husdyrbrugets beliggenhed ca. 25 m over havets overflade og med ca. 24 km til kysten, vurderes husdyrbruget ikke at kunne opleve negative konsekvenser pga. klimaændringer i de kommende mange år. Dog skal der være skærpet opmærksomhed ved tømning af gyllebeholdere, så der ikke sker skader ved høj grundvandsstand.

3.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Der er umiddelbart ingen forslag til egenkontrolvilkår.

3.12 BAT-Ammoniakemission (B9, F5g)

BAT-kravet, som er den maksimalt tilladte ammoniakemission fra stalde og lagre beregnes i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-beregningen tager afsæt i, at der allerede foreligger en miljøtilladelse, som omfatter de eksisterende stalde og opbevaringsanlæg. Teltoverdækningen på gyllebeholderen ved Kærmosevej blev ansøgt for at holde ammoniakemissionen under 3.500 kg NH₃-N, og burde derfor kunne anvendes til at leve op til BAT i forbindelse med en eventuel senere ansøgning om ændring eller udvidelse.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet for ammoniak overholdes. BAT-kravet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologier blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

BAT-beregningen fremgår af efterfølgende tabeller.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4305	942	5247
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4305	768	5073
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	174
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 16: Samlet BAT-beregning

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde ? i					
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c	
Kalveplads	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Kalveplads	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84	
11 Velfærdsstald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
11 Velfærdsstald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
11 Velfærdsstald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84	
14 Kalvestald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89	
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84	
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89	
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84	
Kostald inkl. ædepladser	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89	

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 17: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning

Vurdering

Da BAT-kravet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.13 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under afsnittene 3.4-3.10.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der er ophængt i kontoret i malkestalden.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle. Stalde, gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrbrugets gylle (se afsnit 2.1.2). Gyllebeholderne omfattes af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende. Gyllebeholderen på 3.870 m³ har omfangsdræn og inspektionsbrønd og det vil den nye gyllebeholder også få. Inspektionsbrønden tjekkes forud for bundtømning af gyllebeholderen. Hvis vandstanden i brønden står højere end bunden af gyllebeholderen, vil gyllebeholderen ikke blive tømt længere end til vandstandshøjden i inspektionsbrønden, for at undgå at grundvandet presser gyllebeholderens bundplade op.

Skulle uheldet være ude og en af gyllebeholderne bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, vil gyllen løbe ud på det omgivende terræn. Terrænet skrånede svagt mod nordøst. I tilfælde af udslip bør den sydligste del af nedsivningsgrøften langs Kærmosevej blokeres, så der ikke er risiko for, at gylle/afgasset biomasse kan sive til grønningen langs Midtervej, idet grønningen langs Midtervej har direkte udløb i Andessnabbæk.

På husdyrbruget står en gummiged, der kan benyttes til at blokere grønningen og eventuelt skubbe jord op i volde for at forhindre, at gylle spredes over et større område. Såfremt der er behov, vil der blive rekvireret maskinstation til at hjælpe med opgravning og opugning.

Vurdering

Skulle der ske udslip af gylle, olie eller andre kemikalier skal der være fokus på, at begrænse omfanget af en potentiel forurening. Det er derfor vigtigt, at beredskabsplanen holdes opdateret, og at der er materialer til rådighed til at suge spild op og etablere opdæmning med, så spredning af udslip kan begrænses.

På grund af husdyrbrugets beliggenhed vurderes det, at der ikke er fare for menneskers sundhed eller kulturarven pga. ulykker eller katastrofer på husdyrbruget eller forbundet med husdyrbrugets drift.

3.14 Overvågning (F7)

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Køer kan få Coronavirus, men denne type virus smitter ikke til mennesker.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.16 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Med ca. 36 km i fugleflugt fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse kan der ikke forekomme grænseoverskridende effekter.

Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5. og kumulation i forhold til lugt er beskrevet under punkt 3.7.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparameter og gener som beskrevet herover, ligger det nærmeste erhvervsmæssige dyrehold på husdyrbruget på Kærmosvej 5 ca. 420 m sydsydøst for husdyrbruget på Midtervej 12 (målt fra centrum til centrum).

Vurdering

Pga. afstanden til nærmeste andet husdyrbrug på ca. 420 m, og da der ikke ligger naboer mellem husdyrbrugene, vurderes det, at der i forhold til lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys og skadedyr og transporter mv. ikke kan opstå kumulative virkninger.

Det vurderes, at der ikke er andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke udvidede eller etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.17 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

I forhold til alternative placeringer af nyt areal til ædepladser når fodergangen i kostalden inddrages til sengebåse så er der behov for at ædepladserne etableres i umiddelbar tilknytning til stalden. Der er derfor ikke relevante alternative placeringer.

Den eksisterende gyllebeholder på 3.870 m³ blev godkendt med en placering ud til Kærmosevej bl.a. af hensyn til smittebeskyttelse samt af hensyn til etablering af vejoverkørsel og trafikale forhold. Placeringen af den nye gyllebeholder og møddingsplads er valgt ud fra smittebeskyttelsesmæssige og landskabelige årsager, så de teltoverdækkede gyllebeholdere og husdyrgødningsopbevaringen kan holdes samlet. Landskabeligt er det vurderet, at de teltoverdækkede gyllebeholdere syner mindre, når de placeres lavt i landskabet i forhold til hvis de skulle placeres højere i terrænet i tilknytning til staldene og de øvrige bygninger og anlæg. Den nye gyllebeholder og møddingsplads kunne placeres anderledes i tilknytning den eksisterende gyllebeholder. Der skal dog være plads til at køre rundt om gyllebeholderne, og visuelt findes det bedst at placere anlæggene ud mod det levende hegn ud mod Kærmosevej. Det er ikke fundet nødvendigt at foretage beregninger for alternative placeringer.

Det nye råvarehus kunne placeres andre steder på husdyrbruget. Den ansøgte placering er valgt, så der sker "huludfyldelse" og så nødvendige transporter med køretøjer tæt forbi stalde kan undgås, hvilket giver den bedste smitte beskyttelse.

Såfremt ansøgningen om udvidelsen mod forventning ikke godkendes, er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med samme tilladte produktion, som fastsat i § 16 b miljøtilladelsen fra d. 17. november 2022. Da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug og totaldepositionskravene i forhold til kategori 1 og kategori 2 natur overholdes, skal den eksisterende miljøtilladelse ikke revurderes.

Den generelle udvikling går mod større og større husdyrbrug for at kunne optimere indtjeningen. Husdyrbruget vil ved afslag på ansøgningen gå glip af en øget omsætning og dermed mulighed for at udvikle husdyrbruget.

Eftersom udvidelsen sker med staldsystemer, der i sig selv er BAT (fast drænet gulv med skraber og ajledræn samt dybstrøelse), er der ikke krav om etablering af yderligere teknologi. Der er derfor ikke vurderet nærmere på alternative teknologier.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

3.18 Erhvervmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Midtervej er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Vurdering

De nye bygninger og anlæg, der godkendes i forbindelse med denne ansøgning, er nødvendige for husdyrbrugets drift. Udvendige ædepladser og foderborde er nødvendige for at kunne udvide produktionsarealet inde i kostalden, den nye gyllebeholder og møddingsplads er nødvendige for at kunne have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning, og ny fodersilo og råvarehus er nødvendig for at sikre optimal opbevaring og kapacitet for foder til dyrene, og så kvaliteten af foderet sikres. Byggeriet vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendig.

4. Oplysninger om konsulenten (E3)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand. scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 19 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd og Spiras.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Midtervej 12 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at der ikke er samspil mellem emnerne 1) befolkningen og menneskers sundhed, 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima og 4) materielle goder, kulturarv og landskabet, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af omgivelserne.

6. Referenceliste (F10)

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK 443 af 26/04/2023
3. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning BEK nr 2243 af 29/11/2021
4. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 1392 af 04/10/2022
5. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taal-graenser.pdf
6. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
7. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>
8. <https://naturdata.miljoportal.dk/>
9. <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=vandrammedirektiv3-2022>
10. <https://bce.au.dk/forskning/faciliteter/forsogsbiogasanlaeg/biogas-mke>

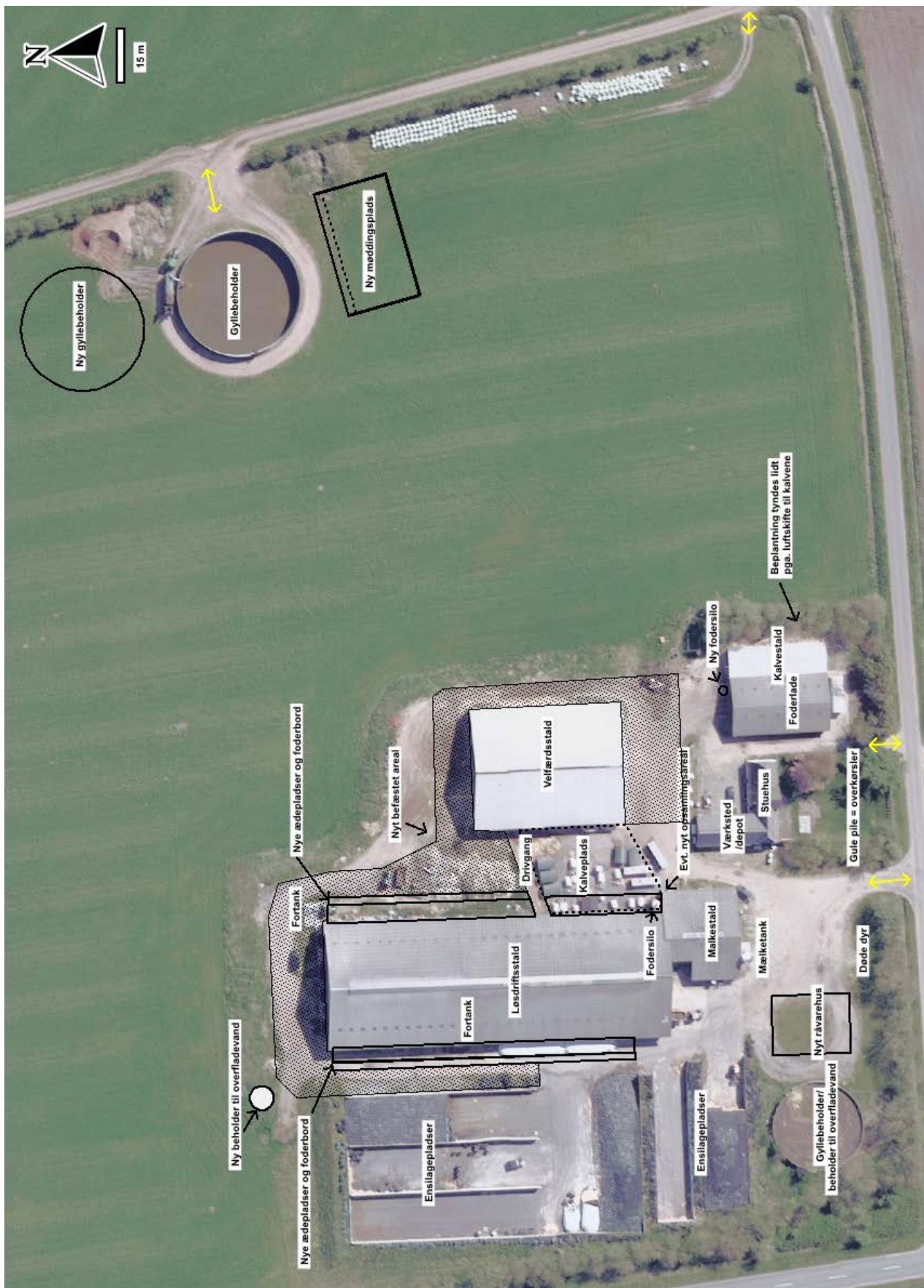
7. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

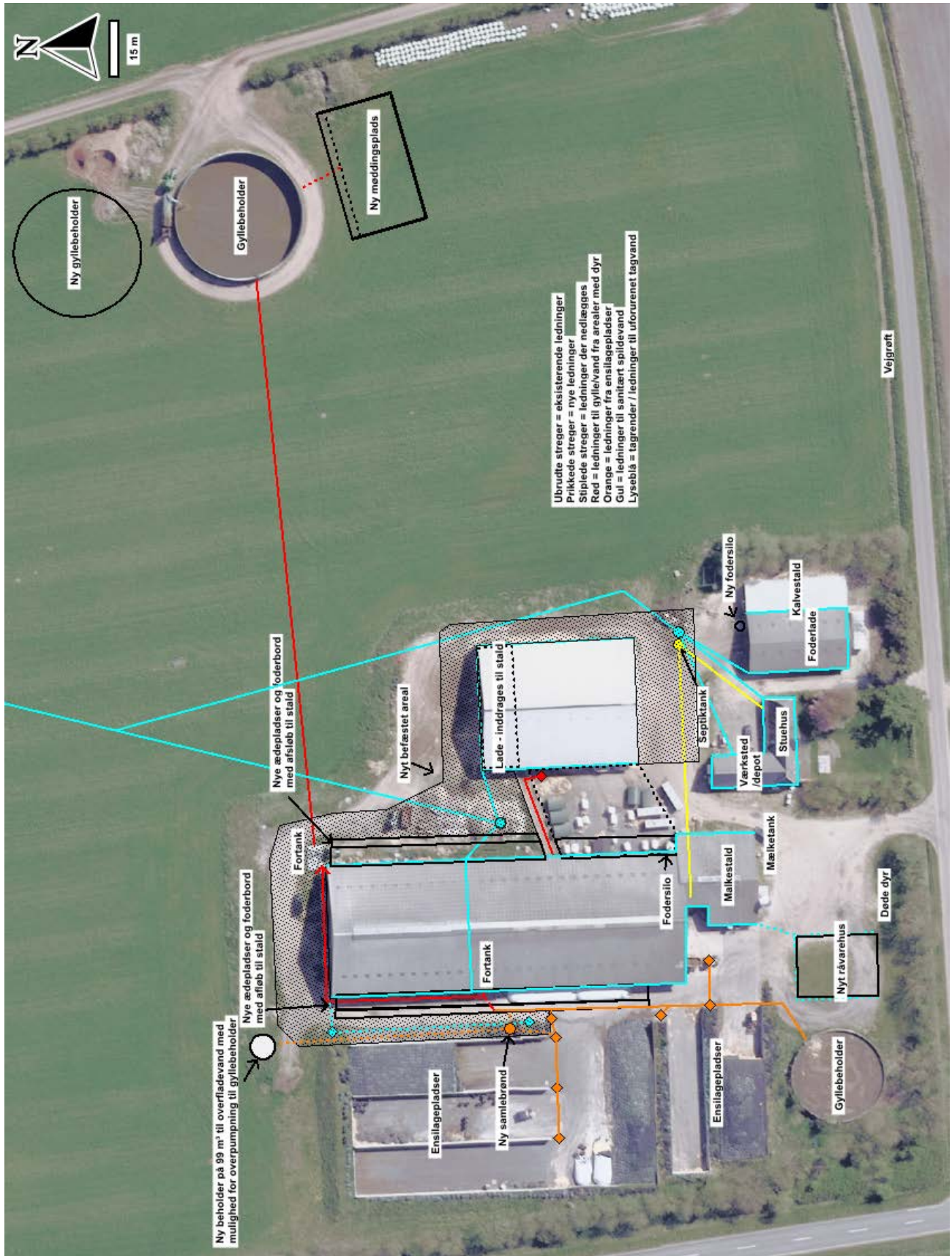
Bilag 2: Ledningsplan

Bilag 3: Foreløbig skitse over nye ædepladser mv. samt ændringer i stald

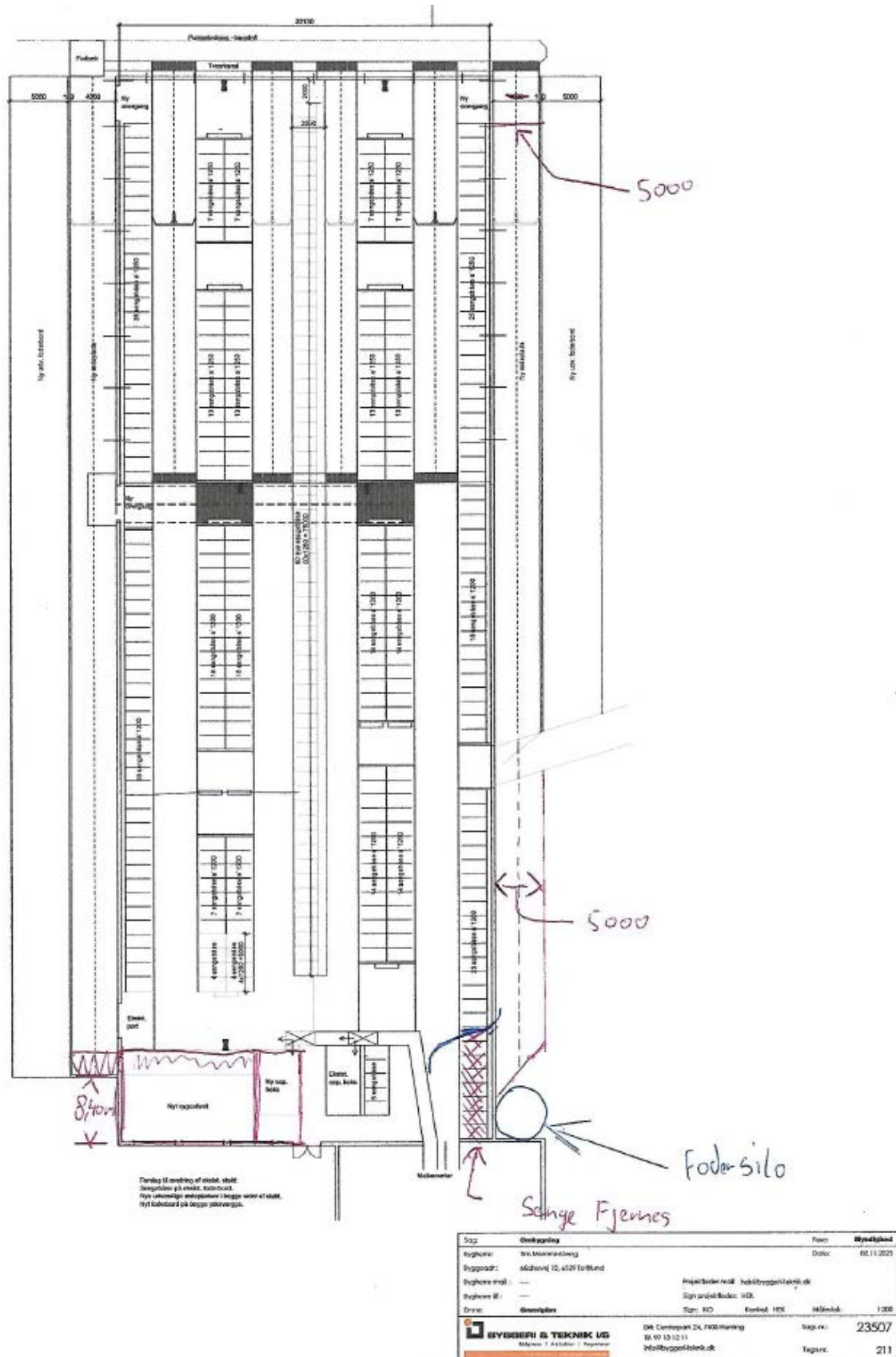
Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Ledningsplan

Bilag 3: Foreløbig skitse over nye ædepladser mv. samt ændringer i stald

Midtervej 12 - efter udvidelse

Normtal 2023	Skønnet fordeling				
	I alt	Sengestald	Dybstrøelse	Andet	Udegående
Køer, tung race	500	387	113	0	0
Opdræt (22-23 mdr.)	130	0	130	0	0
Opdræt (6-23 mdr.)	0	30	0	0	0
Opdræt (23-24 mdr.)	22	0	22	0	0
Tyrekalve (40-55 kg)	250	0	250	0	0
Slagtekalve (40-230 kg)	0	0	0	0	0
Slagtekalve (230-440 kg)	0	0	0	0	0
Forventet ydelse (EKM)	11484				

Korrektion ift. forventet ydelse

Jf. normalt: For hver 100 kg energikorrigeret mælk (EKM), som produceres mere end 11.507 kg EKM pr. årsko, tillægges 0,51 % af kvælstoffet. N udgør 161 k

Normydelse	Ekstra ydelse	N norm	Korrektionsfaktor
11484	0	161	1,0000

Gylle

Gylle	Norm	Korrigeret norm	Gylle i ton	Gylle i m ³
Køer, gyllesystem	33,1	33,10	12810	12810
Opdræt (22-23 mdr.)	6,44	7,73	232	232
Opdræt (23-24 mdr.), gyllesystem	6,44	7,95	0	0
Slagtekalve (230-440 kg), gyllesystem	2,85	2,85	0	0

Total 13042

Dybstrøelse

Norm	Korrigeret norm	Dybst. i ton	Dybst. i m ³	Retur som
16,4	16,40	1853	3150	

Småkalve (0-6 mdr.), ren dybstrøelse	1,89	1,89	245	417
Opdræt (6-24 mdr.), ren dybstrøelse	5,52	4,14	0	0
Opdræt (23-24 mdr.), ren dybstrøelse	5,52	6,84	151	256
Tyrekalve (40-55 kg), ren dybstrøelse	0,939	0,051	13	22
Slagtekalve (40-230 kg), ren dybstrøelse	0,939	0,939	0	0
Slagtekalve (230-440 kg), ren dybstrøelse	2,53	2,531	0	0
Total			2262	3846

0

Ekstra vand til opbevaring

Gennemsnitsnedbør i tiåret 2010-2019 i Tj	933,1			Vand i m ³
Antal m ² med regnvand fra ensilagepladse	4400			1026
Antal m ² kalveplads (også vaskeplads) + dr	330			308
Nye ædepladser og foderborde	802			748
Vaskevand	0			0
Møddingsplads	680			635
I alt til opbevaring i gyllebeholdere				2717

Opbevaringsanlæg, gylle

	m ² overflade	Reduktion ved telt
Gyllebeholder på Midtervej 12 på 1.800 m	1800	0
Gyllebeholder på Midtervej 12 på 3.870 m	3870	871
Ny gyllebeholder på Midtervej 12 på 3.870	3870	871
Opbevaringsaftale via maskinstation	2000	
Mangler for minimum 9 mdr. opbevaringsl	0	
I alt	11540	

15236

0

Opbevaringskapacitet i mdr. med reduktion pga. teltoverdækning:

9,09